

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscrisurile nu se retrimit.

INSERATE se primesc la ADMINISTRATIONE în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf., Max. Augensfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schafek, Rudolf Wess, A. Oppelke Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Marotyl & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colonă 6 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifar și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o serie 10 or. sau 30 banf.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L I X I.

„GAZETA” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 8 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 80, etajiu I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. sau 15 banf. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 280.

Brașov, Duminecă 20 Decembrie (1 Ianuarie).

1898.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1899
se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foicei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 12 fl.
pe șase luni 6 „
pe trei luni 3 „

Pentru România și străinătate:
pe un an 40 franci,
pe șase luni 20 „
pe trei luni 10 „

Abonamente numai la numărul popular de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 2 fl.
pe șase luni 1 „

Pentru România:
pe un an 8 franci,
pe șase luni 4 „

Abonarea se poate face mai ușor prin **mandate postale.**
Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei.”

Congresul național bisericesc. pentru alegerea de Metropolit.

De trei zile este intrunit în Sibiu congresul național-bisericesc al Românilor greco-orientali din Transilvania și Ungaria, pentru a îndeplini actul alegerii noului Metropolit.

Urările cele mai călduroase de bună reușită ale Românilor din toate

părțile însoțesc lucrarea acestui congres electoral.

Dorința cea mai fierbinte a tuturor este, ca noul ales să îndeplinească toate acele însușiri, ce se cer mai ales în vremurile grele de ață de la capul bisericeii, care se fiă conducător înțelept și adevărat părinte al poporului, stătutor și razim puternic al intereselor lui de viață bisericesci și culturale-naționale.

Marea însemnătate a actului alegerii, ce se săvârșește ață, au arătat-o și explicat-o mult mai elocent, decât am putem-o face noi, în ședința primă de deschidere a Congresului, președintele lui, P. S. Sa Episcopul Ioan Meșianu și d-l Dr. Alexandru Mocsonyi.

În discursurile acestor distinși reprezentanți ai clerului și ai poporului credincios se reoglindează dorințele și aspirațiunile generale în fața marelui și momentuosului act.

Călduroșele și părintescile cuvinte, cu cari s'a adresat Episcopul-președinte către membrii congresului apelând la mintea și inima lor — ca să aibă în vedere numai marile interese ale bisericeii și să săvârșească alegerea în dragoste și bunăînțelegere spre mărirea lui Dumnezeu și salutea bisericeii străbune, au deșteptat mulțumirea generală și au impresionat adenc pe ascultători.

Un răsnet puternic al simțimentelor, ce le-a deșteptat cuvântul presidial în inima membrilor congresului, a fost strălucita vorbire a D-lui Alexandru Mocsonyi.

Conduc de ideile cele mari și nobile ale binelui bisericeii și neamului, D-l Mocsonyi s'a înălțat în vorbirea sa peste cugetarea de toate zilele și a arătat într'un mod convingător, ce mare însemnătate are autonomia pentru bisericeă, care numai putându-se folosi de libertatea și de drepturile ei autonome poate

să-și împlinescă în deplină măsură dumnezeesca ei chiămare de a fericii poporul prin cultură.

Avântul nobil al vorbitorului a însuflețit adunarea și însuflețirea și-a ajuns culmea când a atins cōrda unirei frățesci între membrii congresului, a acelei uniri frățesci, fără de care nu se pōte clădi, apēra și păstra nimic cu succes, și de care trebuie să se pētrundă reprezentanții bisericeii atunci, când pășese la îndeplinirea însemnatului și mărețului act al alegerii viitorului cap al bisericeii.

D-l Mocsonyi a sfirșit escelenta sa vorbire cu urarea, ca ceriul să facă parte bisericeii a sărbători un triumf strălucit prin unirea reprezentanților ei.

În parte-ne dorim, ca această nobilă urare să se împlinescă prin votul, cel va da ață congresul electoral.

Deschiderea Congresului.

După-ce s'a făcut chiămarea spiritului sânt în biserica metropolitană, Joi în 17 (29) Decembrie 1898, s'a deschis Congresul pe la 11 $\frac{1}{2}$ a. m. O deputație a invitat pe Prea Sântiile Lor, Episcopii Aradului și Caransebeșului, aceștia au sosit fiind primiți cu vii strigări de „să trăsescă!”

Episcopul Ioan Meșianu, care a fost numit de consistorul metropolitan de comisar al său pentru conducerea actului alegerii, a deschis congresul printr'o vorbire, care a fost mai de multe ori întreruptă de strigări repetite de „să trăsescă”, mai ales la pasagiul unde se face amintire de recunoștința ce o datorește biserica Maj. Sale Impēratului și Regelui.

Cuvântarea Episcopului I. Meșianu.

Preasfintite d-le Episcop!
Prea on. d-ni deputați!

Un eveniment trist și dureros pentru noi și biserica noastră, ne-a

intrunit la timp neobișnuit în acest congres național-bisericesc. Este cunoscutul eveniment al încetării din viață a bunului și prea dămnului nostru arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, care după o înțeleptă păstorire și dămnă conducere a bisericeii noastre naționale în timp de 24 ani, la 4 (16) Octomvire a. c. a adormit în Domnul, lăsând biserica în mare doliu, când avea mai mare lipsă de densus.

Cunoscută fiind stima și reverința clerului și poporului nostru către memoria în etern binecuvântată a fericitului răposat, cred a conveni și cu dorința d-vōstră, d-lor deputați, când vē rog să dăm și la acest loc espresiune acelei stime și reverințe, precum și adăncei noastre condolențe prin ridicarea de pe scaune, dicēnd: „Dumnezeu să l odihnescă”.

Prin acel trist și dureros eveniment, devenind în vacanță scaunul arhiepiscopesc-metropolitan, ne-am intrunit acum în acest congres național-bisericesc, d-lor deputați, cu marea și frumoșă misiune de a îndeplini vėduvitul scaun arhiepiscopesc-metropolitan, prin alegere liberă, dămnă de noi și biserica noastră.

Dacă vom considera, d-lor deputați, că noi trăim în și prin bisericeă, că prin urmare sōrtea noastră este strins legată de a bisericeii noastre străbune, precum și că sōrtea acesteia este condiționată dela o bună și înțeleptă conducere: atunci tot mai mult ne vom convinge, cât de măreț și prețios este pentru noi dreptul de a ne alege înșine pe capii noștri bisericesci și totodată vom mai înțelege și eterna recunoștință, cu care datorim celor ce ne-au căștigat și ne-au fericit cu acel măreț drept, între cari mult mai presus de toți este Maiestatea Sa preagrătosul nostru Impērat și Rege apostolic Fran-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Nu eu, ci ele.

— Snōve. —

Dōmne, da șōdă mai e și lumea asta! În casa descereșilor, nu airea, ai să ajungi, decă te ai pune, să-i affi placul.

Nu-i așa? Ba bine. Poftim și te amestecă puțin în lume, apoi te îndrēptă, decă îți dă mâna. Cărpiri și flēcūri pretutindenea. Ici judecă pe unul pentru-că e avut, colo pe altul pentru-că n'are nimic; ici te spoesce, pentru-că te tragi din neam, colo pentru-că ești ca picat din pētră, și așa mai departe.

Decă porți straiie mai ceva-și-ce: ești un fală gōlă — pungă ușōră; decă porți adrențe: te dau pe ușă afară. Decă silești să ai cătuși-cât pe lângă tine: ești un frige linte, eră decă nu o duci la nimica, ești mână spartă, sac fără fund, risipă, și mai știu eu ce.

Poftim acum și te îndrēptă. N'ai voie? Înțeleg. Sacul, și nu ce este în sac.

— Sē nu trāsnesci apoi în hohot cu ulmii dela Cyntus?...

Ci mie unuia mai de șod imi pare de aceia, cari pe toți și toate judecă numai după pene, adecă după straele ce pōrtă.

De unde? dēr ore să fim ajuns până acolo, ca straiile să facă pe om și nu omul pe ele? Ori ciōra din poveste a fost ea alta, decă a îmbrăcat penele pāunului? De bună sēmă — nimica din aceste. Și totuși numărul acelora, cari judecă astfel, astăđi e legion. Ba pōte chiar mai mărișor, decât cela al drăculeșilor din muiera biblică.

Ci eu nu judec pe nimene. M'am legat să scriū o snōvă. Atăta. Ascultați, apoi judecați D-vōstră.

* * *

Badea Alexă era om gazdă, — da gazdă nu fleac. O spun de câte-ori vē place, și nu am tēmă, că m'a dovedit cineva cu minciuna.

Ce avea, cât avea, — nu știu; nici el nu scia. Pun însē jurământ, că cât pentru mine, comōra lui din casă nu o-ași fi dat, sē mai fi avut

el pe de dece-ori atăta avere, pe cât avea. Că Florica, mă rog, era puiū de fată, — nu dic mult ca o đină. Frumoșă, Dōmne, cum numai între Romāncuțele noastre găsesci, ba și între ele numai ici-colo de mângăierea ochilor câte una. Așa era Florica. Frumoșă și harnică, cum Dumnezeu numai în cea mai bună voie și în mare îndestulirea sa trimite pe pāmēt.

Aceste erau lucruri cunoscute. Ba cunoscut de totă lumea era și aceea, că Florica e fată singură la părinți, și acēsta e vorbă, care trage greu în cumpănă, mai ales când e vorba de fete. Ce diceți, însurăteilor?...

Și acuma, dragilor mei, de vreme-ce astfel stēteau treburile pe la casa badei Alexă, cred că cu toții veți afla nu numai firesc, ci prea de sine înțeles, când am să vē spun, că bieșilor feciorii de dragul Floricii li-se aprinse călcăiele până și în al șeptelea hotar.

De! Unuia pentru fată, altuia?.. tacī gură... altuia pentru avere, — vorba bētrānilor: unuia popa, altuia

preotēsa. Așa-i lumea, și ei nimene nu-i pōte porunci, că precum nu ne-am născut toți într'un ceas, așa nu putem fi toți într'o fire. Eră cât pentru fete, la ele chiar că se potrivește cāntecul:

„Cea frumoșă-i lăcomōsă,
Destrea mare — și mai tare”.

Dēr badea Alexă era om cumpānit și cuminte. Pripit nu făcea nimic. Cum s'ar fi pripit cu norocul singurei sale fete? Scia el ce scia. Scia el din a sale, că ce ai legat odată — bine rēu — legat rămāne pe-a vecilor vecie, că dōră nu înzadar dice hora:

„Cășlegile-s tērg de tēră,
Ce cumperi, nu poți da eră;
Cășlegile-s tērg bātut,
Ce cumperi, nu-i de vëndut;
Cășlegile-s vanghilie,
Ce cumperi, a tēu să fie”.

Pentru aceea ori de câte ori se arăta vre-un nou fepitorăș la casă, il cosia și-l descosia dungă 'n dungă, până il cunoscea din câte ițe-spīțe-i, și decă li afla vre-un cusur, o tăia: că tēcă, că pungă, că n'are fată de

cisc Iosif I., a cărui recunoștință eternă va rămâne veșnică în sufletul clerului și poporului nostru.

De altă parte erăși să nu perdem din vedere, d-lor deputați, că pe cât este de mare și de prețios acel drept, pe atât este și răspunderea întrebunțării lui de mare și gravă și înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor. De aceea și privirea tuturor alor noștri, din toate părțile estinsei noastre metropolii, este îndreptată spre noi și mai ales spre d-văstră, d-lor deputați, ca spre cei investiți cu dreptul de alegere, dorind să afle cum vă impliniți acea mare și frumoasă chemare.

Deși înțelepciunea d-văstră este destulă garanță pentru o înțeleptă rezolvire a problemei, ce vă stă înainte: totuși locul ce-l ocup și eu în acest moment, mă îndemnă a vă ruga, ca pe nise fii și frați iubiți în Domnul, ca având în vedere numai interesul cel mare al bisericii, importantul act electoral să-l săvârșiți în dragoste și bună înțelegere, spre mărirea lui Dumnezeu și salutea bisericii străbune.

Dér fiindcă la o asemenea lucrare măreță, pe lângă nisuița și voința noastră, se mai cere și darul și ajutorul cel puternic a lui Dumnezeu, rugând și din acest loc pe bunul Dumnezeu, să ne binecuvinte și cu acel dar și ajutor ceresc, inspirându-ne duhul înțelepciunii, al bune înțelegeri și al dragostei, ca să lucrăm numai cele bune și folositoare sfintei sale biserici: declar seșiunea congresului nostru național-bisericesc electoral, convocată aici, pe astăzi — de deschisă.

Indată după cuvântarea Episcopului I. Meșianu, care fu salutată de vii aplause, se ridică d-l Dr. Alexandru Mocsonyi spre a-i răspunde.

Cuvântarea d. Al. Mocsonyi.

Preasfinția Ta!

Părinte Episcópe!

Din încrederea stim. mei colegi mie mi-s'a rezervat onóra a răspunde, în numele congresului, la cuvântarea de deschidere a P. S. Tale.

În îndeplinirea acestei încredințări onorifice imi servește spre bucurie a pute constata mulțumirea generală, ce a produs-o această cuvântare bine simțită. Îndeosebi adânc impresionat am fost de cuvintele călduroase, ce le ai dedicat piei memorie a mult jelitului nostru arhiepiscop și metropolit Miron.

Congresul nici n'a întârziat a-și implini trista, dér sacra datorință a sa, când el la părintescul indemn al P. S. Tale, încă în decursul acestei cuvântări de deschidere a manifestat și din a sa parte doliul profund în care fu îmbrăcată întregă metropolia prin trecerea la cele eterne a mult iubitului și neuitatului nostru cap bisericesc.

Nobila și simpatica iconă a acestui arhipăstor distins trăește încă viu în inimile noastre ale tuturor: spirit superior, caracter nobil și desinteresat, fiu devotat cu totă ființa sa națiunii și bisericii sale, credincios tronului și patriei, el a cărmuit, între împrejurări grele, aproape un pătrar de secol biserica sa, cu multă înțelepciune, cu o scrupuloasă iubire de dreptate, cu totă blândeța și abnegațiunea creștină, în apărarea intereselor mult periclitare ale bisericii, el a dovedit tot deuna, și în momentele critice, bărbăție, demnitate și tact. Ast-fel fericitul în Domnul și-a asigurat un loc distins în inimile noastre, dér nu numai în inimile noastre, ci el și-a asigurat un loc distins, binemeritat, și în istoria bisericii.

Er noi par-că am fi erăși mai viu cuprinși de sentimentele noastre de durere chiar în momentul, când ne-am întrunit la acest congres extra-ordinar electoral, ca să întregim scaunul vacant al metropoliei. Lucru de-almintrelea firesc.

Perderea mare, ce am suferit-o o simțim erăși mai viu, o scim s'o aprețim mai bine, în totă mărirea ei, chiar în acele momente, când stăm preocupați de gândul și dorul, ca să găsim pe cel mai chemat, pe cel mai demn succesor în această cea mai înaltă demnitate a bisericii. Sub impresiunea acestor preocupățiuni ni-se prezintă tot-odată și însemnătatea, gravitatea actului electoral, ce ne stă înainte.

P. S. Ta nici n'ai omis a deștepta atențiunea noastră în această direcțiune, n'ai întrelăsat a releva și intona importanța acestui act, ér eu cred a fi sigur de consimțământul general al congresului, când Te asigur pe P. S. Ta, că noi toți suntem serios pătunși de înalta importanță a acestei alegeri. Nici că s'ar pute alt-fel.

În viața bisericii abia este un act mai momentuos, decât alegerea capului bisericii.

Negreșit, prosperarea bisericii depinde de salutara conlucrare a tu-

turor factorilor ei, dér dintre aceștia, fără îndoială, factorul principal este totdeuna capul bisericii. El dă așa dicând întregii dezvoltări a vieții bisericesci directiva ei, individualitatea sa determină în mare parte caracterul general al acestei dezvoltări și spiritul lui devine spiritul dominant în biserică.

Înalta importanță a acestei alegeri ni-se prezintă însă într'un grad potențat, decât luăm în considerare ceea-ce P. S. Ta cu tot dreptul ai intonat, că biserica este cel mai însemnat și cel mai puternic factor cultural al poporului nostru. Ei aparține cultura celor mai înalte interese ideale ale poporului nostru, cultura intereselor sale religioase, morale, naționale și patriotice, și nu există putere pământescă, care ar fi în stare să desvôle în serviciul acestor bunuri ideale ale vieții, asupra întregii gândiri și simțiri a poporului nostru, asupra întregii sale vieți o influență atât de adâncă, atât de puternică, atât de binecuvântată — ca și biserica.

Acastă înaltă potență culturală a bisericii constituie deci propria-minte valórea neprețuibilă, ce o are autonomia ei pentru popor și stat; căci biserica numai în deplina ei libertate, în deplina posesiune a autonomiei sale este în stare să implinască în deplină măsură divina sa misiune culturală, spre fericirea poporului și a patriei.

Și într'adevăr, fericiti ne putem numi putând constata faptul, că principiile fundamentale ale acestei autonomii sunt pe deplin, în modul cel mai perfect acomodate înaltei misiuni culturale a bisericii.

Ca și o piramidă puternică pe base largi, așa se ridică organismul acestei autonomii pe bazele cele mai late ale sinodalității în treptata sa clădire, și un spirit blând, spiritul vechi creștinesc, spiritul patriarchal încăldesce întregul acest organism de jos până sus, în culmea sa. Clerul și poporul, preoți și mireni, stau pe toate punctele în contactul cel mai intim unii cu alții, și prin neconținente cooperare a acestor două elemente constitutive ale bisericii, decurge întregul ei proces vital. În această autonomie vedem spiritul modern democratic cu spiritul vechi creștinesc patriarchal, spiritul libertății cu spiritul autorității, spiritul progresului pe toate terenele cu spiritul unui conservatism înțepenit în toate aședămintele neștrămutavere ale

bisericii, — aici vedem toate aceste principii și direcțiuni, la aparență atât de contrare, într'o legătură atât de fericită, cum ea mai fericită nici că s'ar mai pute închipui, și cum ea, de fapt, nu se poate găsi la nici o altă biserică.

În acest admirabil, armonios organism al autonomiei, se razimă deci înalta potență culturală a bisericii.

Și decât la contemplarea acestei autonomii, de-o parte involuntar ni-se îmbulzesc cuvinte de gratitudine pe buzele noastre, cuvinte de gratitudine, cum le aușirăm de pe buzele P. S. Tale, cuvinte de gratitudine pentru imortalul și genialul reînțemeietor al străvechei noastre metropolii și a autonomiei ei, — cuvinte de gratitudine și încă în locul prim pentru preagrațiosul nostru Monarch, care, în cunoscuta Sa preîngrijire părintescă pentru pururea credinciosul Său popor român drept mărturisitor, a ordonat preagrațios reînființarea acestei metropolii și a sancționat preagrațios statutul ei organic, — în fine cuvinte de gratitudine și pentru acei bărbați de stat, conduși de un patriotism luminat, la al căror indemn s'a înartulat în legea țerei restabilirea și autonomia metropoliei noastre; atunci de altă parte ni-se impune tot așa de involuntar tot-odată și marele adevăr, care nicăiri și nici-când n'ar trebui să se pierdă din vedere: adevărul, că nimenea nu poate păcătui în contra bisericii și în contra aședămintelor sale neștrămutavere, în contra libertăților și drepturilor autonome garantate prin lege, fără a păcătui tot-odată și în contra adevăratelor interese culturale ale poporului, fără a păcătui tot-odată și în contra intereselor vitale însăși ale patriei.

Astfel pătunș de sublima, creșca misiune culturală a bisericii, astfel pătunș de neprețuibila importanță a autonomiei pentru biserică, congresul nu poate lipsi a sta la înălțimea chiamării sale, când vorba e de exerciarea unui drept cardinal al acestei autonomii, când vorba e de alegerea arhiepiscopului și metropolitului Românilor drept credincioși din Ungaria și Transilvania, când vorba e de alegerea capului sfintei noastre biserici.

Negreșit, între împrejurări tocmai un astfel de act electoral poate să deștepte și unele ambițiuni personale, în sine dór' și îndreptățite, poate să ducă în tentațiune chiar și

dat. Cu un cuvânt, îi arăta ușa — ét'asa, cu totă cinstea.

Așa s'a trăgănat asta o vreme cre-care, dér în urmă a sosit și cel dorit, și badea Alexă li-a tras o nuntă numai ca ea, că se implinea de unde.

Nu pomenesc de mâncări și beuturi; de acestea erau din gros, — nici la Cana Galilei altfel. Țiganul de altă parte cu scórța lui ținea isonul și era o petrecere și o veselie, cum nu s'a mai vădut, că numai o fată avea badea Alexă și nu avea să facă altă nuntă.

Un cuvânt ca o sută: veselia și voia bună era cât se poate mai mare, și această bunăvoia nu a împuținat'o în mărirea ei nici o nerânduială, bătaie sau alte de acestea, carî umblă cam la olaltă cu nunțile.

O mică întâmplare, ce s'a dat înainte, — nici atâta, să o pomenesci.

Nimica totă. Étă de ce e vorba: un golan, un sărăcoiș, ca vai de capul satului, ca nisce habițe toate ațe, — să veți numai: buia sărăntocul, să deș și el tot înainte, unde nu-i era locul. Ținea — se vede — morțiș la dicala: „obraznicul mâncă praz-

nicul“. Dér las' că nu și-l'a mâncat; nisce ghionturi în coste, apoi.... afară. Și a fost vrednic, că de scia el una, și mesenii sciau alta: „pe la ușe cei cu gușe“....

Atâta tot. Și apoi întreb, pe cine putea să turbure o nimică ca asta, séu cui putea să tragă ea din veselie? De loc. — Singur badea Alexă părea pușin cam îngândurat; nu pentru-că s'a întâmplat astfel, ci pentru altceva. Étă cauza:

Avea badea Alexă un prietin bun. Numele lui: Nistor Soranu a Măriuchii Floarii. Om gazdă și el; birău în mai multe rânduri și ctitor îmbetrănit la sfânta biserică. Badea Alexă trimise deja a treia oră chemătorii să-l grăescă, că masa e gata, să ostenescă cu totă cinstea la un scaun de hodină la mai multă voia bună, la un țipouăș de grâu curat, pe care Dumnezeu ni-l'a dat, să cinstim pe craii cei noi, precum e firea din bătării.

Și acum faceți vă D-văstră cu toții crucea.

Ce i-s'a răspuns badei Alexă la toate aceste frumoșe cuvinte și dragoste mare, ce a ținut dumnea-sa să

arete față de casa pretinului séu din pruncie?

D'apoi, mă rog, i s'a răspuns scurtuț cam atâta, că zo aceea, Soranu Măriuchii Floarii nu i acasă.

Înțelegeți acum unde era buba și ce-l durea pe badea Alexă, încât se vedea din toate clătirile și vorbele lui, chiar și în toiul veseliei, că orece råde la măruntăile lui, că nu-i cu toate caprele acasă?!

Un prietin să ai, de care te lipesci cu totă inima; o veselie să faci, care sună la șapte hotar; îl poftesci de trei-ori una după alta, și el?... el par-că numai în but, să-ți fugă de acasă! Se poate? — Odată cu capul, căci badea Alexă fără Soranu un chef de dai dcmne nici la o mărturie nu putea să tragă, necum la nunta singurei sale fete.

Și totuși acum trebuie să dăinuască fără Soranu, îndestulit silit să fie cu desfătarea, ce i venia din privirea veseliei altora.

Încă odată déră: se poate?...

Dér pe când badea Alexă se frământa el astfel: ce tâlcuire să dăm mișcării dintre nuntași?! Cui fac cale largă cu toții? cui căciulesc

cu toții? cui întind cu toții mâna de binevenire?

Era Soranu Măriuchii Floarii. El însu-și în totă cinstea feții dumnesale, leit-poleit, îmbrăcat tot în nou din crescet până în tălpi, cum era cu cuviință unui Soranu și precum dumnea-sa ținea, să-și arăte cinstea și dragostea față de bucuria prietinului vechiu.

Bucuria stăpânului căsii de-acuma.

Las' că de-a fost voiă bună până aici, acum era în plină voie și gazda. În frunte craii; la laturî nănașii; drepta Soranu; stânga socrul mare. Veseliă și bucuria la masa badei Alexă. Închină — ciocnesc; ciocnesc — închină. Păharele umblă ca virtelnița.

Soranu închină și el: cât pentru craii noi, cât pentru socrii, dér când se bea, beutura acuyi o golesce într'un buzunar al hainei sale, acuyi în altul. Ôșpetii se încrucșeză și dau din umere, nesciind la ce s'o mai socotescă și asta.

Aduc mâncările. Soranu tot așa. O lingură într'un buzunar, cealaltă în celalalt.

nise interese particulare, dér' des- pre una pare-mi-se nu încapă indo- ială, că și într'un astfel de cas ori-ce interes personal și particular, fără șovăire și cu totă abnegațiunea in- datorită, s'ar subordina interesului comun al bisericeii, căci fie-care din- tre noi știe, că singur numai inte- resul comun al bisericeii constituie adevărata legătură de unire, ér' în unire constă puterea bisericeii.

De aceea cred, că având a răs- punde la cuvintele părintesci, în cari P. S. Ta cu atâta căldură a inimei apelezi la bună înțelegerea noastră și ne admoniezi la unirea frățească, imi va fi permis a da expresiune firmei mele speranțe, că congresul va îndeplini mărețul act electoral în cea mai deplină unire frățească a membrilor săi. O astfel de alegere ar însemna un triumf moral al bi- sericeii, un triumf, care ar înălța tóte inimile în simțul bisericeii, și ar produce o impresiune imponentă în tóte păr- țile afară de biserică. N'ași puté deci să-mi încheiú mai bine cuvín- tele, decât cu dorința terbinte: Dee cerul, ca congresul să celebreze în aceste zile noróse, prin alegerea Me- tropolitului, un astfel de triumf stă- lucit al bisericeii!

Aplause furtunóse însuflețite și des repetate au salutat vorbirea d-lui A. Mocsonyi și vorbitorului i-s'a făcut adevărată manifestățiune fiind călduros felicitat din tóte părțile.

După o mică pauză s'a procedat la constituirea biroului, alegându-se notarii, doi din cler și 6 mireni. S'a ales apoi co- misia pentru verificarea nou aleșilor de- putați, și s'a cetit raportul consistorului metropolitan către Congres.

La propunerea episcopului președinte, s'a decis să se eternizeze în analele congre- suale manifestația de condolență pentru răposatul Metropolitan; asemenea să se trecă la protocol manifestația de durere a Con- gresului pentru mórtea tristă a Impărătesei Regine. În fine s'a decis, ca cuvântul pre- sidental de deschidere, precum și răspunsul d-lui Dr. A. Mocsonyi să se trecă întregi la protocolul ședinței.

Despre ședința de ieri 18 (30) Dec. ni-se raportază din Sibii următoarele:

Ađi și-a făcut raportul mai întâiú comisiunea verificătoare prin raportorul său I. de Preda. La propunerea ei se verifică tóte alegerile cari n'au fost protestate. Ale- gerile de mireni protestate din cercul Si- biiu, Brașov, Deșiú, Făgăraș și Bistrița, se verifică. Față cu alegerea din cercul Deva-Hațeg comisiunea propune, ca ea să

se nimicească, fiind-că un preot a fost lip- sit de vot și a protestat. După o discuție mai lungă, Congresul primese cu majori- tate de voturi propunerea comisiunei.

Se aleg apoi în comisiunea de scru- tiniu deputații P. Cosma, F. Musta și P. Rotariu. În fine se însărcinează biroul con- gresului cu formularea representațiunii, ce este a-se face la guvern despre rezultatul alegerii și se alege comisiunea bugetară.

Cu acesta se încheie ședința.

Revista politică.

Mâne scriem 1 Ianuarie 1899 după cãlindarul gregorian. Ađi prin urmare este cea din urmă zi a anului și étă că marea încercătură dinăuntrul țării continuă. Aceia dintre Maghiari, cari s'au legănat în spe- ranța, că totuși până la finea anului 1898 se va statornici o pace fiă cât de amărită între cele două tabere din dietă, ce se combat cu înverșunare, s'au înșelat amar. Lupta merge înainte, ea a luat proporțiuni nespus de mari în zilele din urmă, așa în- cât ori-ce nădejde de îndreptare s'a frânt și s'a topit.

Acum lucrurile stau așa, că Ungaria este în ajunul stărilor înafară de lege. Dieta n'a votat guvernului nici budget, nici im- puternicire de a încassa dările și a da re- cruți pentru armată, n'a votat nici provi- soriu pentru pactul cu Austria — cu alte cuvinte nimic. De mâne încolo nu se mai pot încassa dările directe pe cale legală; póte însă guvernul să dea ordonanțe către orașe și municipii cu privire la culegerea dărilor cu puterea.

Starea acesta e cât se póte de ame- nițătoare. Ea este urmarea unui sistem po- litic, de care chiar și o parte a Maghiari- lor s'au săturat până 'n gât. Lupta, ce a purtat'o opoziția maghiară unită în contra ministrului-președinte Banffy, s'a îndreptat totodată și în contra sistemului teroristic și de corupțiune inaugurat de Tisza Kalman la 1875, pe urmele căruia s'a înălțat des- potismul de sus până jos, tirăniia micilor slujbași de prin comitate și acel servilism respingător, care a produs un întreg legion de nenorocite creaturi ale stăpânirii, cari în esecutarea poruncilor de sus nu vor să cunoscă nici lege, nici Dumneșeu.

Ura și dușmănia dintre majoritatea guvernamentală și partidele din opoziție este atât de mare, încât numai prin minune s'ar mai puté întâmpla o înțelegere și o pace între ele. Acestă ură s'a manifestat în zilele din urmă în provocări la dueluri. S'au bătut în săbii și s'au luat la țintă cu glonțul bărbăți însemnați dintre „patrioții“ ce se dușmănesc, pentru-ca cu atât mai mult lumea se vadă cât de „viteji“ sunt cei din seminția lui Arpad și cum știe ei să-și apere și valideze „principiile“ și „convingerile“ politice.

Cu drept cuvânt déră putem fi cu- rioși a vedé sfirșitul acestui minnat în- ceput.

În ziua de 28 Decemvre n. s'au des- chis cele 13 diete provinciale din Austria. Ele au fost deschise prin rescripte prea- înalte. De rândul acesta dietele vor fi de durată mai scurtă, ceea ce se motivează cu situațiunea internă puțin măgulitoare, în care se află ađi imperiul austriac. În ședința de alaltăeri a dietei Bucovinei deputații ro- mანი Dr. G. Popovici și Ioan cav. de Flon- dor au combătut cu puternice cuvinte abuserile electorale dela alegerile din urmă și au arătat asupra marilor ne- dreptăți, ce li-s'au făcut Românilor. — Dieta boemă din Praga a fost deschisă de maresalul suprem al țării prinț Lobkowitz, care și-a ținut partea primă a discursului în limba cehă. Notăm, că deputații germani au hotărât să nu participe la desbaterile dietei din Praga.

Săptămâna acesta a sosit o misiune militară rusă în Bucuresci, ca să predea regelui Carol epoletele regimentului rusesc din Wologda, al cărui șef a fost numit Regele României cu ocaziunea visitei sale în Ru- sia, și pe care Suveranul român l'a co- mandat pe câmpul de bătălie dela Plevna. În misiunea acesta se află doi ofițeri ruși. Cu prilejul prânzului, ce s'a dat Marți séra la Palat în onórea lor, Regele Carol a ridicat un toast, în care și-a exprimat viua sa bucurie pentru-că împăratul Rusiei a binevoit a da confraternității de arme o consacrare cu totul particulară numindu- l proprietarul unui regiment, pe care l'a con- dus la victorie. Regele a beut în sănăta- tea familiei domnitoare rusesci, viu mișcat — cum știe — de noul semn de prietinie ce-i arată împăratul Rusiei. La toastul re- gelui a răspuns colonelul rus Kossensko, bând în sănătatea familiei domnitoare ro- mâne și a „glorioșei armate române, a vitejilor noștri confrăți de arme“. Ofițerii ruși au fost sərbătoriți pretutindení într'un mod deosebit.

Crisa.

Budapesta, 30 Decemvre. Șe- dința de ađi a dietei a fost ultima în anul acesta. Proxima ședința va fi în 3 Ianuarie 1899. Discusiunile de ađi au fost extra-ordinar de ve- hemente. Opoziția l'a atacat pe mi- nistrul-președinte Banffy într'un mod ne mai pomenit, făcându-l răspun- dător de stările ce vor urma. Rând pe rând vorbesc Kossuth, Horanszky, Molnar, Szentivanyi, Polonyi, Ivanka ș. a. S'a ridicat și Banffy să vor- bescă, dér șgomotul uriaș ce-l fă-

cură opoziționalii i-au făcut imposi- bilă vorbirea. Președintele a trebuit se ridice ședința.

Viena, 30 Decemvre. Lui „Neue fr. Presse“ i-se comunică din Buda- pesta, că în cele din urmă totuși va succede un compromis între parti- dele maghiare. Se dice, că acesta este dorința Maj. Sale. Banffy s'ar retrage, după-ce se vor da garanții concrete privitor la votarea provi- soriului și indemnității bugetare.

Ministrul Br. Fejervary a sosit aici, ca să raporteze monarhului asupra situațiunei.

Budapesta, 31 Decemvre. Fóia oficială publică preainalta deciziune, prin care vota pe 1899 se susține ne- schimbata.

Viena, 31 Dec. Fóia oficială pu- blică o ordonanță împărătescă, pe baza §. 14, prin care se prelungesce provisoriu pactului încă pe un an, ér bugetul provisoric pe trei luni.

SCRILE ZILEI.

— 19 (31) Decemvre.

Festivitatea distribuirei hainelor între elevii săraci din Brașov. Avisăm publicul român, că comitetul parochial dela biserica sf. Nicolae din Scheiú în unire cu comite- tul Reuniunii femeilor române din loc vor împărți mâne la 2^{1/2} ore p. m. în sala cea mare din edificiul școlilor haine și încăl- țăminte la copiii săraci dela școlile nôtre. Este de dorit, ca la acest act de bine- facere, care se va săvârși în mod festiv, să asiste un public cât mai numeros.

Pentru cultura poporului. Ni-se scrie: După multă stăruință din partea zelosului și esemplarului învățător Gavril Aluș, în comuna curat românească Babța (Sălagiu) s'a constituit în luna lui Maiú a. c. „So- cietatea Junimea“, cu 74 membri ordinari și 1 onorar. De-atunci societatea înainteză și face frumos progres. Are bibliotecă cu un număr frumușel de opuri, cari abia ajung din mână în mână, atât sunt de ce- tite. Societatea ține regulat ședințe lunare, la cari aproape toți membrii se presentă și cu această ocaziune li-se țin prelegeri in- structive. E trist numai, că tocmai preo- tul local, d-l Petru Pop, care ar trebui să premérgă cu esemplu, fórte rar cercetéză ședințele și nu arată față cu nobilele stră- duințe ale învățătorului interesul cuvenit. Din norocire însă, bravul popor, vedând că nu are ce aștepta dela preot, se alătură la vrednicul învățător și cu puteri unite lucră pentru binele și cultivarea imprumu- tată. Dare-ar Dumneșeu să avem mulți în- vătători de aceștia!

Óspeții măsură din ochi, ceea- ce în cuvinte cuprinseră să dică, că pe Soranu l'a bătut Dumneșeu, că lui Soranu i-a sburat o dógă.

În urmă, neș-cine îl agrăiesce: „Ađi, nene, Dumneșeu te ferescă de réu, dér lámuresce-ne, pentru-ce ai făcut lucr ca asta — nevédut, nepomenit de nimeni“.

„Ei! puil meu — dice atunci Soranu — și-a fi având și asta po- vestea ei, că dór' n'am mâncat var nestins, să murdăresc scumpe de haine, numai ca să vé țin de ris cu nebulnia mea?! Ascultă dară și în- țeleg: rost are ori ba, ce am făcut?“

Tóți și-au întors acum privirile spre el, érá Soranu a început: „Ba de-a 'ntórsele, mi-se pare că merg multe lucruri în ziua de astăđi. Lu- mea, pe semne, cu ori-ce preț vré să fiă înșelată, și decă dela sine-și n'ai cap s'o înșeli, — nu altul, ea însa-și își bate perele, cum trebuie s'o faci...“

„Mai demult judecam pe om după omeniă, după virtute și după chelmul, ce-l avea dar dela Dumne- șeu în glavă. — Cine căuta la mu- tra ástuiia — celuia: de-i frumósă,

de-i pocită; de-i înțotonat cu pe atâtea podóbe, ori de-i îmbrăcat în straie mai de rând?“

„Omul plătea atâtea, cât era bun. Și era bine așa. Virtutea umbra cins- tită și în haine de rând, ér destră- bălarea urgisită, măcar să fi fost îmbrăcată în vison. Cuvântul dat era sfânt, — și decă l'ai lăsat să-ți sbóre odată din gură, erai legat de el și fără contract; minciuna din potrivă gonită și alungată, să fi purtat o sută de petece la códă. — Vrednicia era recunoscută și prețuită pentru ea însa-și și se cerca în fapte, érá nu în straie și neamuri.“

„Tot așa și cu ceialte virtuți strămoșesci.“

„Atunci nu se pomenia, să fi în- ghețat de frig, ori să fi murit de fóme cineva — între ómeni fiind. Feri Dómne! De-al de-astea n'ar fi primit un sat pe numele său, pen- tru cât bine în lume. Casa fiă-căruia era scut și adăpost pentru drumari și săraci, și aceia erau tot-déuna bine- veniți, — ori când să fi picat. Stă- pânul îi ospéta, cu ce Dumneșeu îi ajuta, și nu-i era rușine de hainele lor — de era gazdă, de era sărac.“

„Așa a fost asta óre când... „Astăđi?... astăđi: să știi minți fără rușine; să fii, cum se dice, cam grosuț la nări; să te știi linguși bine tirându-te ca șerpele în fața celor mai mari; să faci gură mare, ori te pricepi la lucru, ori ba; să ai îndemănare de a-ți ascunde slăbiciu- nile; să ai destulă obrăznicie de a te lăuda însu-ți; să știi da strașnic pe boierul... altele și altele.“

„Decă le ai tóte aceste, sporesci, înaintezi și te fericesci. De nu le ai: taci și mori, că mort ești bun. Atâtea de tine.“

„Și pentru-că lumea voesce, — cu tot prețul voesce să fiă înșelată judecând numai după ce vede, după cele dinafară: mai pe sus de tóte virtuțile și vredniciile poftesce, să i-te areți pururea leit-poleit, lins-tuns; ori cum dice cântecul, să fii un:

„Fală góla
Straită ușoră“.

„Ți-se iértă, că contele nu ți-s plătite cu anii; că cambiele ți-s date afară cu zilele; că mânci bani să- răcesci; că pentru ziua de mâne nu mai știi, pe care să-l prinđi în laț,

ca să-ți storci traiul de o zi... tóte, tóte se iértă. Dér să nu fii îmbrăcat la modă, să nu dai pe gazdacul și domnul, — asta nu ți-se iértă pen- tru tot dragul lumii.“

„N'ași fi șocotit“ — urméză So- ranu, — să fim ajuns până aici. Ba eu am șocotit, că tóte aceste sunt numai a domnilor păcate. M'am în- șelat. Séra acesta m'a tređit din vis; mi-a deschis ochii și mă face să în- țeleg, că réul s'a apropiat și de opincă“.

Aici ținú Soranu puțină hodină, apoi grăi:

„Vé póte fi încă în prospéta aducere aminte, că mai pe la ince- putul nuntei nescari nuntași au ghiou- tuit și dat afară pe un băiat sărac, pentru-că s'a tras și el pe la cele uș, că dóră i-a aruncat și lui cineva vre-un os de ros.“

„Soranu a fost acela. Da. M'am îmbrăcat în straie sărăcesci, ca să mă adeveresc, că óre între atâția ómeni, afla-se-va baremí unul, care — cu om având de-a face — să pre- țuiescă în om pe omul, érá nu haina?“

„Faptele vorbesc. Ce-a urmat v'am spus.“

Ce va face d-l baron? Vorbim despre baronul Banffy János, cel care acum doi ani împuşcase în viile dela Naşfalău (în Sălagiu) pe un ţeran în locul cânelui său. Se scie, că cu acea ocaziune poporul infuriat era să-l sfâşie pe d-l baron şi numai ocrotirea gendarmilor de sub conducerea sergentului-major de-atunci *Antal Károly* a avut de-a mulţumi, că a scăpat cu viaţa. Ei bine, acest *Antal Károly*, mântuitorul vieţii baronului Banffy János, ruda de-a-prope a ministrului-preşedinte de azi, după ce a comis mai multe înşelătorii, şi-a părăsit familia şi s'a dus unde a dus mutul iapa. Sunt de ce se ştie de când a luat-o la sănătoasă şi încă nu i-s'a dat de urmă. A lăsat însă după sine mulţime de cambii false, în valoare de 3—4000 fl., pe care a subscris ca girant pe baronul Banffy János şi pe primarul din Babţa, Traian Brânduşan. Acum cambiiile sunt improcesuate şi *Antal* ca în palmă. Intre creditorii păcăliţi se află, după cum ni-se scie, şi institutul românesc de bani „*Silvania*” din Şimleu, apoi o altă bancă unghurească din Şimleu, altă bancă unghurească din Zelau, alta din Sătmar etc. O fi crezut *Antal*, că decă a mântuit viaţa unui baron unghuresc şi încă chiar a unui membru din familia ministrului-preşedinte, îi sunt libere mâinile şi că poate pirjoli pe cine-i place, fără temere de urmărire. Se vede treaba însă, că după ce s'a înfundat prea tare, s'a spăriat însuşi de faptele sale şi a luat frunze în buze. Acum publicul din acele părţi, după cum ni-se scie nouă, e foarte curios să vadă, ce va face d-l baron? Fi-va el oare aşa de generos, ca să aducă o jertfă pentru mântuitorul vieţii sale şi să nu lase institutele de pagubă, mai ales fiindcă acestea au creditat pe *Antal* în vederea raporturilor, în care se afla cu baronul?

Înmormântarea unui oficer român. Din *Adămuş* (lângă D. St. Martin) ni-se scie: În 4 Decembrie n. s'a săvârşit aici înmormântarea tinărului locotenent *Damaschin Roman* dela Regim. de infanterie Nr. 76. Fiind cam bolnav, el şi-a luat concediu de două luni şi a venit în comuna *Adămuş* la casa sorei sale, preoteasa gr. cat. În 2 Decembrie nemilosa morţe i-a tăiat firul vieţii. În mormântarea s'a săvârşit cu totă solemnitatea, participând inteligenţa din loc şi popor din 5 comune învecinate fără deosebire de confesiune. Prohodul l'a făcut preotul gr. or. *Ioan Marian* din Velţ, pe lângă asistenţa a doi preoţi din jur. Preotul *Marian* a ţinut şi o predică frumoasă predată cu multă pricepere, vorbind despre deşertăciunile lumii acesteia şi atingând în cât-va şi biografia răposatului. Răposatul ofiţer *Roman* s'a născut la 1863 în comuna *Birghiş* (comit. Târnavei-mari), unde tatăl său era preot gr. or. Primele clase ale învăţământului le-a făcut la şcolile săşesci

din *Agnita*, de unde a mers la *Sibiu*, şi în 1877 a intrat în şcolă de cadeţi de acolo. După absolvirea şcolii de cadeţi a fost înaintat la rangul de ofiţer locuitor în Regim. 31, apoi de sublocotenent la Regim. de inf. 51, ér în urmă ca locotenent la Regim. 76. El şi-a implinit totdeauna cu sumpătate oficial, era caracter sincer şi deschis, o'un sentiment esemplar de datorie. Fie-i ţărina uşoră!

A nebunit de bucurie. Din *Agram* se scie, că un ţeran cu numele *Nicola Novcovici*, mergând acolo ca să ridice suma de 100,000 fl., care a câştigat-o dela loteria ung. de clasă, de bucurie a nebunit. Nenorocitul a fost internat în casa alienaţilor din *Agram*.

Morţea metropolitului bulgar. Din *Sofia*, capitala bulgară, se anunţă, că metropolitul *Gregorie* a răposat în aprindere de plămâni. În mormântarea lui s'a făcut cu mare pompă alaltăieri. La conductul funebru a luat parte întregă preoţimea, principele şi principesa, ministrii, corpul diplomatic, autorităţile civile şi militare şi public în număr de mai multe mii. Osămintele răposatului metropolit vor fi depuse spre vecinicia odihnă în biserică Sf. *Nicolae* din *Ruscuc*.

Sânge pentru „csardas”. Ni-se scie din *Sălagiu*: În comuna curat unghurească *Bogdand* s'a încins în sărbătorile Crăciunului unghuresc un „csardas” învăpăiat la cărciuma *Jidanului*. Vinarsul însuşi fiind mai puternic decât jucăuşii, s'a iscat între aceştia o certă din cauză, că nu se puteau înţelege, care din ei joca mai bine „csardasul”. Certă a degenerat în bătaie şi vre-o 8 dintre ei tot sânge s'au făcut, junghiindu-se cu cuţitele; 3 mai virtos sunt greu răniţi şi lasă puţină speranţă de viaţă. Nu şi-ar fi necas, decă asemenea scene s'ar petrece între sălbatici, der se petrec în mijlocul „*Kulturgyleturilor*”.

Ajutore pentru şcolari. Din *Satulung* (Săcele) primim următoarea mulţămită publică: Subscrisul în numele comitetului parohial dela Biserica Ss. *Archangelii* din *Satulung*, imi ţin de plăcută datorinţa a exprima căldurose mulţămite d-lui *Ioan Bodeanu*, mare proprietar, care din incidentul morţii prea stimatei sale verişore a dăruit pentru elevii săraci dela şcolă noastră suma de 10 fl. v. a. cu destinaţiunea de a li-se cumpăra cărţile trebuincioase. — *Satulung*, în 10 Decembrie. *Romul Verzea*, preşedinte al com.

Frumoşele arte în trecutul Ţărilor române. După conferinţele d-lor *Babeş*, *Calloianu* şi *Urechia*, urmă la *Ateneul* din *Bucureşti* conferinţa d-lui *Ionescu-Gion*, despre frumoşele arte în trecutul Ţărilor ro-

mâne. Conferinţa d-lui *Ionescu-Gion* luminează o cestiune interesantă şi importantă din istoria noastră naţională. Se scie, începând conferinţiarul, că de mulţi se susţine, că noi n'am avut nici o mişcare artistică în trecutul aşa de bogat în fapte răsboinice al Ţărilor noastre, în timp ce în Italia şi în restul Europei occidentale se producea aceea splendidă mişcare cunoscută în istorie, sub numele de renaştere, adică reînvierea artei romane şi eline (grecesci). Mulţi distinşi istorici dic, că renaşterea artistică a României se mărginesce la epoca, în care s'au zidit cele două monumente religioase: splendidele şi singurele noastre podobe artistice, pe care le avem dela strămoşi, biserică *Trei-Ierarhi* din Iaşi şi *Curtea de Argeş* din oraşelul cu acelaşi nume. Cu neîntrecutul său dar de vorbire d. Gh. *Ionescu-Gion* a sciut să ţină încordată atenţia întregului auditor mai bine de un ceas.

Feminismul în universităţile austriace. Austria se poate considera, ca singura ţară din Europa, care are înscrise la facultăţile de filosofie dela universităţile ei un număr relativ foarte mare de femei. În adevăr, numai cursurile facultăţii de filosofie dela universitatea din *Viena* sunt frecventate azi de o sută-două fete, dintre care şapte-spre-dece auditoare ordinare, trei-deci şi nouă auditoare extra-ordinare şi patru-deci şi şese eleve libere.

Congregaţia dela Făgăraş. Primim următoarea convocare: „Membrii adunării municipale a comitatului *Făgăraş* sunt rugaţi, ca la şedinţa extra-ordinară, ce se va ţine *Marţi în 3 Ianuarie n. 1899*, să se prezente necondiţionat, fiind între alte obiecte la ordinea zilei, şi restituirea miilor defraudate de *cassarul Grünfeld Ignác*”. La şedinţa aceasta au de-a participa tot membrii cei vechi.

Alegerea noului Metropolit.

(Telegramele „*Gazetei Transilv.*”)

Sibiu, 31 Decembrie n. ora 12 şi 50. În şedinţa de azi a Congresului, a fost ales **Metropolit episcopul Ioan Meşianu cu 64 voturi**. Episcopul *Caransebeşului N. Popea* a primit 41 voturi.

Sibiu, 31 Decembrie n. Şedinţa de azi s'a început la 10 $\frac{1}{2}$ ore. Locuitorul comisarului Congresului, vicarul *Dr. Ilarion Puşcariu*, după depărtarea episcopilor candidaţi, relevă din nou importanţa actului electoral şi apoi ordonă votarea.

Acăsta se face conform prescripşilor, şi rezultatul scrutiniului este: *Ioan Meşianu 64 voturi, N. Popea 41 voturi, 1 bilă albă*.

Comisarul proclamă ales ca Archiepiscop şi Metropolit pe episcopul Ioan Meşianu.

O deputaţiune de 9 inşi aduce pe nou alesul Metropolit în Congres. Vicarul *Puşcariu* îl salută şi-l felicită călduros, dând expresiune încrederii, că sorţea bisericii e pusă în mâni sigure.

Meşianu, adănc mişcat, mulţumesc; arată, că serviciul ce-l face de 45 de ani bisericii l'ar pute dispensa să primescă grăua misiune, însă prescrişele Sf. Scripturi şi încrederea măritului Congres îi fac de a sa datorie să primescă însărcinarea, cu care este onorat. Promite, că va servi sf. bisericii în consonanţă cu legile patriei, decă prin consimţământul guvernului şi prin graţia *Majestăţii Sale* va fi aprobată alegerea sa, şi că va conlucra în înţelegere cu episcopul *Popea* şi cu toţi factorii pentru binele şi prosperarea bisericii. Incheie implorând binecuvântarea cerescă peste toţi.

Pagini alese.

Din luptele Italianilor pentru libertate.

VII.

Multe şi frumoşele sunt pildele pline de nobleţă şi de înţelepciune, ce pot fi scose din istoria unui popor, care a dus o luptă demnă pentru libertatea sa. Şi fie cine le poate ceti şi se poate adănci în cugetări asupra lor, numai cu folos netăgăduit.

Vom da azi mai ales două pilde de patriotism, de înţelepciune şi de iubire de patrie, din vremile de pe la 1830—1845 a luptei Italianilor, în istoria cărora spicuim.

Regele piemontez, *Carol Albert*, avea în tinereţele sale, şi peste tot înainte de urcarea pe tron, multă bunăvoinţă faţă de mişcarea naţionalistă, ba pe la 1821 avea relaţii chiar apropiate şi strinse cu *Carbonarii*.

Acum că dela 1831 era pe tron, *Mazzini* simţind după încheierea bine a „*Junei Italii*”, că el reprezintă o forţă în patria sa şi în mişcarea naţiunii sale, forţă care ar pute face şi pe rege să-i simţă tăria, — se adresă către însuşi regele *Albert*, aducându-i aminte de simpatiiile lui de odinioară, ba chiar de legăturile cu *Carbonarii*, şi cerându-i să iee el însuşi, Regele, în mână

„Dără întorc vorba. Când am venit a doua-ora îmbrăcat şi gătit, cum mă vedeţi, — n'aţi fost cu luarea aminte: cum mi-se plecară toţi din toate părţile; cum imi făceau drum cu toţii; cum mă poştiau cu toţii, să trec înainte şi mai înainte, că mie dără acolo mi-se cade?”

„Cui sună cinstea asta? de unde schimbarea asta?”

„Ori dără nu eram eu tot acela şi în straie mai slabe, care-s acuma în straie pompoş?”

„Soranu am fost atunci; Soranu-s şi acuma.”

„E luminat dără, că hainelor sună totă cinstea. Ele imi făcură cale printre omeni; ele plecară capetele nuntaşilor înainte-mi în trecere; ele imi deschiseră locul, la care mă aflu acuma în fruntea mesii.”

„Şi decă totă cinstea, la care mă aflu acuma, se vine numai hainelor, întreb: nu era cu cuviinţă să le cinstesc şi eu pe ele? Şi éraşi întreb: cum puteam să le cinstesc mai la fel, decât că cinstea, mâncările şi beuturile ce le-am primit din partea prietinelui meu, să le dau, cinstesc, cu totul lor: hainelor?”

„De-aici dără, prietine, lucrul nevedut şi neauzit: „nu eu, ci ele”.

„... Ci acuma un cuvânt, prietine.”

„E de datoria fiă-cărui om, care ţine la sine, să se porţe cât mai cinstit; să se îmbrace cât mai bine, însă numai între marginile puterilor, cari îi stau la mână. Că e păcat a lua pita din gura pruncilor şi a o da pe sdrenţe, şi e ruşine când ţi-se descântă, că:

„Cel cu péna de cocoră
N'are ce duce la móră”.

„De altă parte cu mult e mai înţelept acela, care, — decă nu-i dá mâna să se împodobescă la felul avuţilor şi boierilor, nu dá cu barda 'n lună, nu se înglodéză în datorii, numai ca să se ţină pas la modă cu avuţii, ci își potriveşte hainele după sérăcia sa şi își poştă hainele stratului său, după cum îi ajută Cel de sus”.

Tăcură Soranu.

Mesenii căutară întrebători unul la altul şi clăteau din umere: „iea, poţe că a dis şi badea Soranu ceva!”

Farnaş.

Koevary.

Colinde.

Sculaţi boeri, nu somnaţi,
Că nu-i vremea de-a somna,
Da-i vremea de-a ne scula.

Că cocoşu ni-a cântat

De trei ori

Până la zori!

Zori d'albe, că s'o făcut

Sóre mare a răsărit,

Sóre mare cu trei raze.

Dér o rază unde-mi bate?

— Bate în vârful muntelui

Cu nădejdea Fiiului;

Dér o rază unde-mi bate?

— Bate jos la holde verđi.

Dér o rază unde bate?

— Bate-n crucea de feréstră,

Crucea bate peste masă,

Rémăi gazdă sănătoşă

Şi ne-ascultă bucuróşă.

Audită de *L. Frăţilă*, cantor în *Şona*.
Comăna infer.

I. Popa, pedagog

Trei crai dela răsărit

Cu stéua-au călătorit,

Când în cale-şi purcedea,

Stéua 'nainte mergea.

Când ei sta de odihnea

Stéua încă 'ngăduia.

Şi 'n *Ierusalim* s'au dus

Şi stéua li-s'a ascuns.

Şi lor de-a'ntraba li-a fost

De nascerea lui *Christos*.

Unde sciţi, că s'a născut

Un Craiu tiner de curénd?

Că stéua lui am vedut

Ivită la răsărit,

După ea-am călătorit.

Irod mare împérat

Fórte réu s'au supérat,

În ascuns crai şi-a chemat

Mulţi coconi mici a tăiat:

Patru-spre-deci de mii.

De doi ani mai mic în jos,

Ca să taie pe *Christos*.

Pe *Christos* nu l'a tăiat,

Tatăl sfânt l'a apărat,

Ángerii l'a năunjurat.

De acum până în vecie

Mila Domnului să fie.

Colo jos Dómne mai jos,

Este-un d'alb de păcurariu,

Tot dícea cu fluera,

Oile tóte juca.

Numa-o dalbă de mieluşă

Tot învaţă şi 'ngenunche

Şi să rógă maicei sfinte,

stégul libertății și unirii Italiei în tregi.

Er în propunerea ce i-o făcea Regelui, de a-i sta la dispoziție cu toate puterile și cu toți oamenii săi credincioși, Mazzini scipi ce loc înalt, ce rol important și-a cerut sie-și? Dără rolul de prim sfetnic, ori de general ori de „a doua mână“ a Regelui? Nu! Ci imbiându-i toate serviciile sale și ale oamenilor săi, el însuși, Mazzini, se imbiă a-l slugi pe Rege, ca simplu soldat!

Căți n'ar pute învăța dela acest luminat patriot! In paranteză fie și, și fără imputare, dăr la noi de pildă, fiă-care doresce să fie „general“, și nici unul soldat în șir!...

Ca pilde de curagiu, aflăm în istoria străinilor de cari vorbim, că în Lombardia și Venetia, unde stăpâna cu mână mai de fer Austria, societățile secrete revoluționare erau dăr mai dese și mai înrădăcinate! Tocmai fiind-că apăsarea străină era mai mare. Și în aceste părți apoi, patrioții italieni erau chiar fără păreche de îndrăzneți. Având ei să se deprindă în folosirea armelor, întemeiaseră școle secrete anume, în care studenții din școlile înalte cu muncitorii simplii se întâlneau și învățau împreună trăfese! Er când credeau, că știu mână binișor armele, dorind să se măsore cât mai curând și la larg cu inimicul, acești tineri vătămău în public și fără nici o pricină, pe ofițerii austriaci, numai ca să fie provocați la duel, și acolo să se probeze știința de-a trage cu arma în viu!

Dăr o pildă de iubire, de neam și de jertfire pentru idealul lui, cum frații Bandiera au dat în timpul acesta, numai rar să pôte găsi! Etă istoria acestor frați:

Erau fii ai amiralului Bandiera, și serveau pe la 1831 încă, ca ofițeri în armata austriacă.

Iubirea lor de patrie și națiune, pe care tocmai armata în care serveau o apăsa mai greu, — îi făcū să lapede uniforma străină, și să între în serviciul fraților patrioți. Ei scriseră lui Mazzini, că vor să între în șirurile societății conduse de el; să dispue dăr de viața lor!

La 1843 luară parte la o conspirație pusă la cale de Mazzini, dăr fără noroc. Atunci se refugiară în Corfu. La 1844 o nouă încercare se pornea în Calabria. Frații Attilo și Emilio Bandiera de loc săriră între

cei-ce se mișcau. Insuși Mazzini îi desmântă dela participare, căci scia, că n'are să reușescă, că e numai o „protestare sângeră“, ce trebuie făcută, pentru a nu slăbi însuflețirea generală.

Frații Bandiera însă nu primiră sfatul de-a nu se espune chiar aici. Ei sciau, că merg la mărte sigură, și o căutau anume, nădăduind că vor putē imblândi încâtva prin această jertfire de sine sôrtea cea atât de neîndurată a patriei lor. În Iunie 1844 ajunseră, venind din Corfu cu corabia, pe malul Calabriei, lângă Cretone, deci ărăși pe pământul sfânt și iubit al patriei lor. Cum puseră piciorul pe acest sfânt pământ, ei transportați de dorul mării lui, îl sărutară cu lacrimi de iubire, și strigară: „Tu ne-ai dat viața, și noi ni-o dăm pentru tine!“

N'aveau în jurul lor decât o cetă mică de credincioși, căci de-aci încolo aveau gând să ridice, pe unde vor trece, mulțimea cu densii.

Își luară drept călăuz un țeran din partea localui și intrară în pădurile din apropiere.

Dăr fură simțiți. Deja a doua și fură încungiurați de-o cetă de 70 de gendarmi. Primiră lupta cu ei și foarte repede gendarmii fură puși pe fugă, er eroii își urmară drumul.

Peste o altă și însă se treziră față în față cu o adevărată oștire, mult mai numără, ca cetă lor. Fusereră adevă tradați, de un spion ce se strecurase printre ei, și de aceea autoritățile sciau așa de bine unde să le iese 'n cale!

Luptară eroicesce și cu trupa de oșteni, dăr fură învinși, încungiurați și prinși de vii cei mai mulți! Fură duși la stațiunea militară cea mai apropiată, la Consenza, unde fără multă gândire și fără multă judecată, au fost osândiți la mărte prin glonț, atât frații Bandiera, cât și mai mulți din tovarășii lor.

Locul de execuție fū o piață publică. Lumea fū lăsată să vie să vadă grăznica pedepsă, ca să nu mai prindă și alții poită de a face ca aceia!

O mulțime mare se adună la locul de pierdare a nobililor eroi. Flori și deprimare cuprinsese mulțimea.

Mândrii eroi însă veniră până la locul de pierdare tot cântând cântecul: „Cine a murit pentru patriă, a trăit bine și destul!“ — apoi primiră voioși glonțele din armele soldaților austriaci, strigând: „Trăiască Italia!“

Din Sălagiu.

— 28 Dec. n. 1898.

Onorată Redacțiune! Ca întregire la cele publicate în colonele vechi năstre „Gazete“ despre iubileul bine meritatului vicariu al Sălagiului, Rvdiss. Dn. A. Barboloviciu, imi iau voiă a vă ruga să adaugeți următoarele:

În decursul serviciului divin cântările bisericesci au fost executate de corul studenților gimnaziali din Șimleu sub conducerea neobositului și bravului învățator Alecsiu Fedorca cu esactitate rară, executând compoziția d-lui G. Dima. Corul a ridicat solemnitatea cultului divin la gradul superlativ.

Cu ocaziunea recepțiilor, în numele „Reuniunii femeilor Române Sălagene“ i s'a predat încărunchitului luptător prin D-na presidentă Maria Cosma o fôrte frumoasă cunună de lauri, de care atârna o pantlică în trei-color român.

D-l Vasiliu Păteș, preot în Hotoan, a predat jubilarului o adresă de aderență din partea poporenilor săi, dovedind prin această stima și iubirea, de care se bucură iubilauntul și în cele mai depărtate părți ale Sălagiului.

O impresiune deosebit plăcută a făcut deputațiunea poporului din comuna Pria. Acest popor, — cu câți-va ani înainte resvrit și desbinat, acum însă în urma zelului și înțelepciunii tinărului lor preot readus ărăși la cele bune — a voit și el să dea expresiune stimei și alipirei sale, dând dovadă prin această despre nobleța inimii poporului nostru bine condus. Spre scopul acesta din obolul său a cumpărat pentru iubilauntul un frumos și prețios dar (o garnitură de scris). Delegațiunea, în frunte cu preotul Ioan Budișan și învățatorul Ilie Ghilea, a constat din 8 țerani, tip adevărat românesc, sdraveni și rumeni, în frumosul lor costum strămoșesc. Când doi dintre țerani, prin câteva cuvinte de dragoste au predat iubilauntului darul, plăcerea domnilor de față, în frunte cu d-l G. Pop din Băsescl, s'a manifestat în aplause vii și aclamări de „Să trăescă“. După acestea preotul lor I. Budișan, a salutat pe jubilauntul în numele bisericeii și a poporului din acea comună. Venerabilul vicar, plăcut atins de manifestarea iubirei și alipirei acestui brav popor, a mulțamit în terminii călduroși îndemnând poporul la statornicia în bine și povățuindu-l să primescă și să asculte și în viitor sfaturile binevoitôre ale conducătorilor săi.

Acestea am ținut a Vi-le comunica, de-ore-ce cu mirare am vedut, că în raportul, ce Vi-s'a trimis, nu s'a făcut amintire de ele.

Unul.

Pentru industria de casă a țerancelor năstre.

„Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedôrei“ este singura reuniune, care are de scop sprijinirea și dezvoltarea industriei de casă a femeilor române dela noi. Ea și lucrăză cu mult zel pentru ajungerea acestui scop. În timpul din urmă mai ales a adus mari servicii industriei de casă a țerancelor năstre, făcându o cunoscută cu deosebire prin arangiarea expoziției dela Viena, și cele mai distinse și largi cercuri.

Publicul român urmăreșce cu viu interes și simpatie lucrările acelei reuniuni, a cărei avere s'a sporit din 8 Februarie a. c. și până aci dela 2711 fl. aprôpe la 4000 fl.

Din discursul, cu care zelôsa presidentă, d-na Elena Hosszu-Longin născ. Pop, a deschis Dumineca trecută adunarea generală a acestei reuniuni, lăsam să urmeze aci partea următoare:

Anul ce a espirat a fost primul, în care comitetul d-vôstră a făcut încercări, ca să pună în praxă adevăratul scop, pentru care această Reuniune s'a înființat.

Precum bine vă este cunoscut d-vôstre țința acestei Reuniuni este, să adune capitalul necesar, pentru ca să pôte fi cu timp un factor puternic întru dezvoltarea industriei de casă a țerancelor române.

La toate popôrele culte, vedem lamura inteligenței, până la treptele cele mai înalte sociale, spriginind industria națională.

Așa de exemplu în Belgia, unde se țes cele mai splendide dantele, care în Europa întrăgă sunt căutate și admirate pentru rara lor frumșetă și arta desevirșită, cu cari sunt lucrate, ca industrie națională, care aduce venite imense țerei, este promovată de cele mai înalte dame, în frunte cu însuși suveranii țerei.

În vecina Românie vedem o altă regină, îmbrăcată în borangic și îie cusută cu fir și împodobită cu pui și altițe, de mâinile măiestre a țerancelor ei.

Vedem pe poeta Carmen Sylva înălțând pitorescul port românesc la rangul de îmbrăcăminte de gală, pentru cele mai strălucite festivități de curte.

Ne este cunoscut, cum la dorința ei s'au înființat mulțime de ateliere de țesut și cusut, unde sute de mâni sunt ocupate, er frumoșele lor creațiuni sunt exportate în țeri străine, aducând cinste și folos industriei române.

De un ast-fel de ideal au fost încălțite inimile năstre, când înainte de asta cu 11 ani ne-am constituit în această Reuniune!

Să-o scôtă 'n primăvară,
Să pască ea la ierbută,
Să facă câte-o mielută.
Slobodî-ne gazdă în casă,
Dumneșcu te dăruiască:
Cu bunu pământului,
Cu spicușu grăului.

Tu ești lumina cea sfântă!
Preceastă blagoslovită!
Tu ești cinstea ângerescă
Și Slava apostolăscă,
Biruința sihastrăscă!
La toți sfinții ești cunună
Maică cu fiu împreună.
Și ești Maică minunată,
C'ai născut fiu fără tată.
Mai întâiu fără de smântă,
De cât ceriul mai cinstită,
De cât sôrele mai sfântă,
De Solomon prorocită.
Înțeleptul Solomon
Cu rostul de Gedeon,
Cu toiaș de smirn' ales
Aron calea ș'o ales.

Cul. de El. M. Câmpean.

Din întâmplările vieții.

— Note și schițe, de Isaiia Moldovan. —
(Urmare).

Peste puțin am și ajuns la o vale adencă, pe care o scoborim de pe bolovan pe bolovan, mai bine ca o jumătate ôră, în tăcere. Apoi întreb, decă sunt Unguri în satul acesta și decă a fost armată ungurescă. — „N'a fost până acoum“, — răspunse. — „Dăr D-Vôstră sunteți Unguri?“ — „Noi suntem preoți români, fugim dinaintea aleanului“, am răspuns. Se îndoia Românașul, vedându-ne îmbrăcați în haine vinete. „Vom căpeta ôre un loc să odihnim până dimineță, că suntem tare obosiți?“ — „Socotesce, că la Gligor, care e și jurat și ține și crișmă, veți fi primiți bine“. — „Să faci bine să ne conduci, însă bagă de sēmă să nu diot, că suntem Unguri, să nu se sperie“. Ne-a promis, dăr intrând în casă a dis: „Vă aduc 5 Unguri într'armați“. Intrând în casa unde erau și vre-o 5 muierî cu furca, se făcū o zarvă mare, muierile să ridicară, strigând: vai de noi! În zadar le linișteam, erau neodihnite și gazda nu era acasă; apoi conducătorul vedând, a dis: „Am vrut să fac o glumă“. Ele s'au mai liniștit, dăr suspțiune tot aveau, că suntem Unguri.

Peste puțin a sosit și gazda, ni-a dat de cină tăieței cu mōre, că era postul Paștilor. Suspțiunea cumă suntem Unguri, tot le rămase în cap. Convorbirăm multe de tôte, le arătarăm pașapôrtele, însă tôte în zadar. Ne așternurăm nisce paie și ne-am culcat. Ei însă, ca să se asigureze, alergară la nisce soldați, cari erau în sat spre a procura nisce stânjinî de lemne pentru cetate, și așa nu peste mult ne vedem treziți de 7 soldați împărătesci, cari ne desarmară, ba un soldat țigan afirma mereu, că pe mine m'a vedut la podul Simeriei luptându-mă în șirurile ungresci. Eu i-am dis, perđându-mi paciența: „Măi ciôră, eu nici nu sciu unde-i podul Simeriei“. — „Ba că te-am vedut eu acolo și te cunosc“, dicea țiganul.

După-ce s'au depărtat soldații, am rugat pe ômenii casei, séu unii cari se adunase, să mērgă până la popa să-l cheme aici, și se vor convinge, că și noi suntem preoți. „Noi bucurosi v'am face această, dăr până la popa și înderēt nicî într'o ôră nu se pôte ajunge“, dîseră ei. Așa și era. Pocișă se întinde pe o vale lungă stâncosă, cât te urēscî. Am cunoscut'o în ziua următoare, ducându-mă la preotul. Ne aduseră ômenii de ôre unde un Orologeriu (ciaslov), am cetit mult dintr'ensul, și mai în urmă se

convinseseră, că suntem preoți. Se rugară de ertare, și ne-au dat armele.

Dimineță mergend la preot ne-a primit bine, ni-a dat mâncare și vin bun, apoi am asistat la o înmormântare a unui om, îmbrăcați în vestimite bisericesci. „Nô mē! dăr totuși is popi, și nu înzadar l'am poreclit noi pe mortul „Vlădică“, că a și avut înmormântare ca un Vlădică“.

După prăud continuărăm drumul către Vințul de jos și către sēră am ajuns în Vulpăr (Borberek). Am intrat la preotul, ne-a primit amicesce, ne-a așteptat cu vin bun, că aici e patria vinului, ni-a făcut patul și ne-am dat la odihnă. Încă nu adurmisem și mai sosiră alți 8 emigrați, între cari și Teslovan, mai în urmă prof. în Blășiș. Bravul preot i-a provēcut și pe aceștia cu cele de lipsă. Abia se stînsese lumina, și etă că se face un sgomot mare, se deschide pōrta și intră în casă doi tribuni, unul era Kôrôsi, conșcolar cu mine. Ne salutăm amicesce; ei venise să adune lagăr, cu care să sprijinescă de o parte cetatea Alba-Iulia, să nu o pôte combata Ungurii

Noi ne odihniți și înfricați, am pornit ărăși la drum, pe o lună frumoșă. Am mers până în Inuri, un sătuleț pe țermul drept al Mureșului. Pe o cōstă, între vii și prunet, am intrat la un om, care avea o că-

Modestul capital adunat în acest timp depune mărturie, că năsuințele noastre răsunet au aflat în cercurile românești.

Frumoșele scrisori, primite cu ocaziunea exmiterii listelor pentru sporirea fondului Reuniunii, dela prelații noștri și alte persoane distinse ale societății române, vor rămănea de-o parte acte prețioase în arhiva Reuniunii, de altă parte ne pot servi de încurajere în viitor.

Este unica Reuniune la noi în țară, care și-a pus drept program *spriginirea și dezvoltarea industriei noastre naționale!*

Firesce, tot începutul e greu, dăr cu ajutorul lui Dumnezeu și hărnicia noastră, sperăm a ajunge la țintă.

Producțiuni și petreceri.

Societatea sodalilor români „Lumina” din Brașov invită la Producțiunea și petrecerea colegială, ce se va ține Vineri, în 25 Decembrie v., (ziua de Crăciun), în sala Hotelului Orient „Nr. 1”. Începutul la 7 ore seara. Intrarea de persoană 60 cr. Bilete se pot căpăta la D. D. Eremias, la Librăria Nic. Ciurcu, la Casina Română și seara la casă. Ofertele marinimose se vor chita publice.

Program: 1) Musica 2) a) „Fetele casnice”, cor de dame pe 3 voci de T. Popovici. b) „Taci bărbate”, cor micșt de I. Vidu. 3) „Declamațiune”, de Em. Bobancu. 4) „Colindă”, cor micșt de T. Popovici. 5) „Acruc”, declamată de G. Gal. 6) „Maș mărita”, cor micșt de T. Popovici. 7) „Declamațiune”, de Leontin Savu.

Corurile vor fi dirijate de d-l prof. T. Popovici. La urmă se vor reprezenta piesele: a) „Rămășagul”, proverb într'un act de V. Alexandri. Persoanele vor fi reprezentate prin: d-l N. Ardelean, d-ra M. Cristolovean, d-ra P. Sulică, d-l G. Stinghe, d-ra M. Roncea, d-l A. Benigal. — b) „Un om buclucăș”, comedie într'un act, localisată de M. Baiulescu. Persoanele vor fi reprezentate prin: d-nii Fl. Părvu, G. Saftu, d-ra M. Roncea, d-nii: C. Voicu, Christea Frunză, G. Munteanu.

*

În Codlea se va da Sâmbătă, a doua zi de Crăciun, o Producțiune musicală-teatrală, împreună cu dans, cu concursul studenților români octavanii din Brașov. Producțiunea o arangeză tinera societate română de-acolo și venitul curat e destinat în favorul ei. Intrarea: de familie (3 persoane) 1 fl., de persoană 40 cr. Ofertele se vor chita pe cale publică. În numele societății invită d-nii A. Boldor președ. N. Cristea casșar și T. Popovici notar.

Program: 1. a) Cântecul Marinarilor, de F. de Flondor. b) Coróna cufundată. 2. Fosta'i lele, de G. Musicescu. 3. Declamațiune (serioasă). 4) Zorirea, de Attenhofer.

5. Noptea (melodie francesă). 6. Declamațiune, (comică). 7. a) Tot și-am dis mândro, b) Fôie verde de trifoi, cântece populare de T. Popovici.

În fine se va reprezenta piesa Cărlanii, vovedile într'un act de C. Negruzzi. În paușă se va juca „Călușerul” și „Bătuta”.

*

Reuniunea Femeilor Române din Bran și jur invită cu totă onôrea la Balul ce se va arangia Duminecă, în 27 Decembrie v. (8 Ian. n. a treia zi de Crăciun). Începutul la 7½ ore seara. În numele Reuniunii. Comitetul arangiator. În paușă va urma tombolă. Prețul de intrare: pentru familie (3 persoane) fi. 1-60, de persoană 80 cr. Ofertele marinimose se primesc cu mulțămită și se vor chita pe cale publică.

Dare de sémă și mulțămită publică.

Tohanul vechi, 27 Decembrie n.

Agentura „Asociațiunei” din Tohanul vechi și-a propus înființarea unei biblioteci cu numrirea să fiă ambulată.

Collecta întreprinsă în această comună a dat până acum rezultat următor: Moise Brumboiu preot 3 fl., Eugenia Brumboiu 1 fl., Nicolae Grozea 1 fl., Ana N. Grozea 1 fl., Ilisie și Veróna Nemeș 1 fl., Nicolae Nicóră 50 cr., Nicolae Pop sen. 1 fl., George Irimie Muscan 1 fl., Nicolae Gh. Botezan 50 cr., Demetriu Pop 50 cr., Cornelia D. Pop 30 cr., Nicolae Vodă 1 fl., Bakó 1 fl., Rafra I. Vodă 40 cr., Pompiliu Oprea 50 cr., George Ios. Muscan 50 cr., Maria Pandrea 50 cr., H. Ungur 50 cr., Maria Sp. Jinga 50 cr., Elisa Scurtu 50 cr., Nicolae Gridan 50 cr., George M. Stoica 50 cr., Mariți Aldica 50 cr., George I. Grozea 50 cr., Ioan Strămtu 50 cr., Rozalia Botezan 1 fl., Iosif Vasilie Těrnăvean 10 cr., Spiridon Bălășcan 60 cr., Iosif Marcea 50 cr., Nicolae Oltean 15 cr., Luiza D. Radu 15 cr., Ana G. Monea 20 cr., Mariți Monea 50 cr., Ioan N. Ilie Bobinca 50 cr., Nicolae Il. Bobinca 50 cr., Samson Căbaș 50 cr., Nicolae Ungur 50 cr., Ioan Ios. Aftanase Popa 1 fl., Mirou Sanda 60 cr., Ioan Gridan 50 cr., Ioan G. M. Pop 20 cr., George N. Moise Popa 40 cr., David Ioan Bobinca 50 cr., Anș G. S. Radu 20 cr., La ușa sf. bisericii cu discul s'a colectat într'o Duminecă 3 fl. 66 cr. Total 31 fl. 06 cr.

Cărți au dărut d-nii: Simeon Stoica 1, Benjamin Cloocean 6, Iulian Aldica 3, Ioan M. Gl. Muscan 1.

Tuturor on. dărutorii li-se esprimă mulțămită căldurosă.

Pentru agentura Asociațiunei: Moise Brumboiu, preot, președintele Agenturei.

Literatură.

Un capitol din Contabilitatea duplă de I. C. Panțu, prof. la școala comercială superiôră din loc. O broșură de 82 pagini 8º mare, în care se tracteză principiile contabilității duple ilustrate cu diferite eșemple, pe cari studiindu-le cu atențiune, pôte ori și cine să învețe contabilitatea, adecă ținerea socotelor în economia proprie și în afacerile comerciale. O recomandăm tuturor, cari au daraveri comerciale. Prețul 50 cr. + 5 cr. porto. — De vândare la Administrația foii noastre, la librăria N. I. Ciurcu, Brașov, și la Tipografia arhidieceșană în Sibiu.

*

Abonament la „Familia”. Încheiând eră-și un an și intrând în al 35-lea al existenței sale, „Familia” face apel la sprijinul publicului cetitor românesc. După un trecut atât de lung, este de prisos a mai de-volta programa stăruințelor noastre. Organ al familiilor române, „Familia” a avut tot-déuna drept scop: deșteptarea gustului de cetire românescă, spre a răspândi cultura națională.

În urmărirea acestui scop, am căutat să ridicăm din ce în ce mai mult nivelul foii noastre. Condeie ilustre și talente tinere ni-au dat sprijinul. Colaboratorii noștri s'au tot înmulțit, încât astăzi numărul lor trece peste cinc' dec. Cu concursul lor sperăm a mulțumi tot mai mult așteptarea publicului.

Cu începutul anului viitor dorim a răspunde și la o altă necesitate de mult simțită în familiile românești, oferind abonanților noștri un tablou istoric național, care pus în cadru are să fie o decore a ori-cărei case românești. Subiectul acestui tablou e scos din istoria Moldovei, de pe timpul lui Ștefan cel Mare și reprezintă cunoscuta legendă: „Ștefan cel Mare și aprodul Purice”...

Ca execuțiune, tabloul este unul din cele mai reușite din câte avem noi Români; e colorat; o cromolitografie a unui escelent institut de arte grafice din București. Dimpreună cu cartonul, are o lungime de 95 centimetri și o înălțime de 70 cm.; singur tabloul 80 cm. lung și 53 cm. înalt. Abonanții „Familiei” vor primi tabloul acesta gratuit și expediat franco a-casă, decă au răspuns costul de abonament pe anul întreg, ori cel puțin pe jumătate de an, adăugând drept despăgubire pentru plata de transport dela București și până la Oradea-mare, pentru cartonul ce dăm tabloului, pentru speșele de împachetare și francare, o corónă. Expedierea se va face îndată-ce ne vor sosi eremplarele comandate.

Abonanții, cari își fac abonamentele numai pe trei luni, chiar și decă le înnoesc peste tot anul, n'au drept la tabloul acesta.

Alte premii. Toți abonanții noștri își pot comanda la noi: portretul reginei-poete Carmen Sylva în costum național, și următoarele scrieri de Iosif Vulcan: Lira mea, poesii; Dela sate, nuvele; Ștefan vodă cel tinăr, tragedie; Dimitrie Cichindeal, discurs de recepțiune, — până când ne vor ajunge eremplarele. Tôte la olaltă cu 1 fl. 10 cr.

„Familia” va apăre și în anul viitor regulat odată pe săptămână, pe o colă și jumătate, — cu ilustrațiuni — și va costa: pe an 8 fl., pe ½ an 4 fl., pe 3 luni 2 fl. Pentru România pe an 20 lei, pe ½ 10 lei.

Colectanții primesc după 5 eremplare, al șeselea gratuit.

Oradea mare (Nagyvárad) 12 (24) D. c. 1898.

Redacția și administrația „Familiei”.

MULTE ȘI DE TÔTE.

Lucrurile cele mai mari și cele mai mici.

— Fine. —

Omul cel mai mare din lume este Louis Wilkins, născut la 1874 în St.-Paul, în Minesota, are o greutate de 385 punți, înalt de 2 metri și 45 centimetri; er cel mai mic om este Birmane Smiane în etate de 18 ani, are o înălțime de 61 centimetri și e greu de 3¼ chilograme.

Se înțelege, că nu are numai omenimea ast-fel de contraste, ci și regnul animal și cel vegetal. Fôrte interesant este un câne de Bernharda, numit Lord Butte, a cărui mărime e de 1-10 metri. Acest câne, care între cei-lalți câni e ca un elefant, are o greutate de 247 punți; contrastul acestuia se află în Londra la Archibald MacLaine, un câne de rassa „Rattler” numai de 500 grame de greu și 10 cm. lung, și pôte comod se zacă în palma unui om.

New-Yorkul se fâlesce cu edificiul cel mai înalt. Edificiul „Manhattan”, care aparține unei societăți de asigurare pe viață; este cel mai înalt dintre tôte casele, ce există până acum. De fapt acest edificiu este cel mai înalt, dăr cel mai mare în estensiune este edificiul din Viena „Freihaus”, care are nu mai puțin ca 13 curți, între cari unele își fac impresiunea unor piețe mari; mai departe are 31 de scări, 1500 odăi cu 2300 de locuitori. Edificiul acesta colosal își are curierii săi separați, cari se îngrijesc de împărțirea epistolelor. O epistolă adresată în acest edificiu, ca să ajungă la locul destinațiunei, trebuie să aibă apriat scris numele și conumele adresatului, precum și numărul curții, al scării și ușa locuinței.

Viena posedă încă și mai multe gări fôrte mari. Cea mai mare din aceste gări este una de 186 metri în lungime și 168 m. în lățime, estindându-se ast-fel pe un teritoriu de 31,248 metri pătrați. După Viena, urmază Frankfurt l. M., er Londra ocupă numai locul cam al treilea, ori al patruiea.

Cel mai mare clopot se află în Paris în biserica „Inima lui Isus” din Montmartre și are o greutate de 18,835 chilograme. Limba clopotului cântăresce 850 chilograme și sunetul lui e atât de puternic, încât se aude la o distanță de 20 chilometri.

suță mică, miserabilă, unde n'am încăput. Am mers în grădina lui cu prunet și între nișce căpițe de otavă ne-am odihnit. De aici ne-am dus până în Cârnea, la preotul unde am odihnit ôre câtva, că nu mai puteam de osteniți. După ce ne-am mai restaurat, am pornit cătră Băcăința. Pe aici încă nu intrase frica în ômenii; în capul satului țineau pașă 30 de ômeni, cari ne și încunjurară, să ne ducă la căpitanul, însș soldații împărătesci, cari supraveghiau imblătitul unor stoguri domnesci pentru cetatea Albei-Iulia, întorcând cu vre-o câte-va cară încărcate, ne întănesc în mijlocul satului.

— Unul era din Blăși, a lui „Lăudan”, ne a cunoscut, a făcut de ne-a lăsat să ne continuăm drumul, așa că pe seară am ajuns în Geoagiul de jos. Aici ne încunoscu nișce ômeni, că într'o curte se află nișce tribunii. Am și aflat acolo pe Teofil Hosu, nepotul lui Niulași Iosif, protopop în Săcărîmb. Am mers noptea la dănsul, ne-a provăcut cu cele necesare. Eu și popa din Ernut ne otărim să mergem în Săcărîmb la fratele său Alexandru Lazar, controlor la băile de aur. Ceilalți tovarăși de drum au trecut Murășul pe la Ghelmar și au continuat călătoria cătră Orăștie spre

Hațeg, de s'ar puté să trecă în România mică, priu pasul dela Pôrta de fer.

Teofil Hosu, având voie a se întălni cu unchiul său, s'a oferit a-ne conduce, și așa trei înși am plecat spre nord pe la „feredeu”, nescari localități de scalde termale calde; erau tôte dărimate, prădate, ca în revoluție. Pe un podeiu înalt, prin o pădure frumoșă, drșm bun de țără, nu departe de Săcărîmb, am ajuns la crășma cu casă frumoșă. Era a protopopului neunit Piso, unde ne-am restaurat cu vin bun de Bobálna. — După puținul repaus, continuărăm călătoria și spre seară am ajuns la protopopul Niulași în Săcărîmb, unde am aflat și pe prof. de Retorică din Blăși Iosif Hosu, refugiat și dănsul. Am fost primiți bine, și peste nopțe am rămas aici.

Dimineta am mers la controlorul Alexandru Lazar, fratele preotului. — El locuia în piață, s'a bucurat vădând pe fratele său, cu care s'a îmbrățișat și sărutat, întrebându-l despre familie, despre care cu tristetă a spus cum pe fiul său l'au prins dela protopopul din Deag, l'au dus la Turda și de atunci n'a mai auzit nimic despre dănsul; apoi cumcă și el, ca să-și scape capul, a fost silit să se dea înlătur. Tôtă localitatea modestă a lui, consta din două odăi;

erau cu el și doi copii: o fetiță de 2½ ani și un băiat în lăgan, care ați bărbat fiind, e necunoscut, ca procuror din câteva procese de pressă în contra foilor române.

Din 12 Martie am fost la Lazar în quartir și cost. El mergea în totă ziua la Hondol, unde se făcea un coh, pentru topitul aurului, pe care nu voiau să-l stransporte la cohurile din Zlatna. În Săcărîmb salutarea de dimineta, ziua și seara și ori când, sta din cuvintele „Glück auf”, altă salutare nu se aușia. Noi am avut pace aici. Cuprinderi nu aveam; mai mergeam la protopopul Niulași și ne jucam în cărți, mai povesteam, mai cântam. Teofil peste vre-o două zile s'a reintors erăși la Giogăgiu, profesorul a rămas în Săcărîmb. Eram mai vecini cu protopopul, și totuși abia într'o ôră de urcare printre stânci și nescari tufșuri de fag, pe unde pășeau asinii băieșilor, puteam ajunge la casa lui; decă mergem pe drumul tăiat pe la prota neunit Sebast. Piso, ne trebuia peste două ôre, — așa sunt casele în munți. Când ședeam acasă, n'aveam nici o distrager, decă auziam pe dănsa întonându-și predilecta sa cântare: „Norocire, norocire, pe tot locul te-am căutat, nicăiri nu te-am aflat”, — din care am conchis, că era ne-

îndestulită cu sôrtea sa, deși Lazar era destul om și o stima. El avea dirigătorii cu plată frumoșă. Dănsa era de viață nemțică, cu nume Friți, cultă și cu inimă bună. Cât am locuit în casa lor, n'am observat ceva neînțelegere între dănsii.

În ziua de Pasci am mers la biserica, că de mult timp nu mai putărăm avea nici o mângăere sufletescă, și încă ca proști. Tot aceleași datine, ca pe la noi: ouș roșii, prescuri frumoșe, apoi un obicei pe la noi neusitat, și anume: cari ômeni nu au prescuri, după-ce se ia părțioica din prescuri se scot la popor, cari le cumpără cu câte 10 cr. și le dau crănicului, spre a lua părțioica pentru ei, și așa mai departe.

Pe la 3 ôre d. am. erăși am urcat delul și am mers la înserat (vecernia), și când am eșit din biserică vine vestea, că Ungurii pe seară vor veni în Săcărîmb. Am scorbit la controlorul — unde dănsa ni-a pus o pită mare, slănină și șuncă, și ne-am urcat erăși la Niulași, apoi până a nu însăra, cu popa Lazar, prota neunit Piso, prof. Hosu și prot. Niulași ne-am suit la munte, deși unde era casa și biserica era chiar munte. Sosiți aici, am aflat mulțime de feciori de băieș, fugiți pentru a nu fi înrolați, apoi fete, cari își temeau pudiciția,

Buchetul de flori cel mai mare a fost făcut în 2 Ianuarie 1897 în Viena, care l'a căpătat cântăreța Antonia Schläger la des-părțirea ei dela opera teatrului de curte din Viena.

A eșit de sub tipar, și se pôte procura

CĂLINDARUL PLUGARULUI

dela Tipografia A. Mureșianu din Brașov, Prețul à 25 cr. (cu posta 30 cr.)

(Vendătorii primesc rabatul cuvenit.) Noul călindar, întocmit anume pentru trebuințele poporului nostru — înafară de partea calenderistică, cu tîrgurile, semnele timpului, diferite povește economice pentru fiă-care lună și alte multe, — cuprinde încă un bogat material cu articuli prețioși din sfera plugăritului, grădinaritului, a economiei de vite, a economiei casnice etc.;

Din public*)

Declarațiune.

Subscrisul incunoscintez prin acesta, cum că incidentul întemplat mie în edificiul băilor de abur și de vană din Brașov, proprietatea „Eforiei“ școlare gr. or., în urma cercetărilor ulterioare nu consună cu adevêrul, deore-ce paralele din cestiuone nu mi-au dispărut acolo, oi în altă parte, despre ceea ce numai mai târziu m'am convins.

Declar decî prin acesta, cum că asupra personalului îngrijitor dela amintitul edificiu, nu există din parte-mî nici o suspiciune, tocmai precum nici în renumele edificiului băilor nu există nici un motiv s'ou presupunere, care i-ar nimici s'eu micșora vađa și trecutul.

Zernesci, 16 Decemvre v. 1898.

Ioan Ionică, silvicultor.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica ac'esta, Redacțiunea nu ia răspunderea.

POSTA REDACȚIUNEL.

D-lui E. M. C. Ocoliş. „Rotacismul la Moș și Istrieni“ de Frâncu și Candrea a apărut în Tipografia D. N. P. Cucu din Bucuresci (Bulevardul Elisabeta nr. 8). Adresați-vă acolo și pôte îl veți afla, căci la noi în Brașov nu se află. Costă 2 lei.

D-lui R., în Valing. Astfel de lucruri e rușine a-se publica prin gazete. Faceți arătare la Consistoriu.

Decă! Decă!

Decă căștigul și interese bănesci vă preocupă, decă iubiți copiii, decă frumșea fizică vă place, decă suferiți de ori ce bôlă, fără speranță de vindecare, decă voiti să scoiti ce e vitalogenul, care face minuni, decă vreți sfaturi în căsătorii, cari prețuesc cât o zestre, decă sunteți amatori de invenții, decă în sfîrșit voiti să aflați aceea ce nu vă trece prin minte???

Scrieți o carte postală la adresa: Administrația „Monitorul General“, Brăila, care se trimite gratis și franco la cerere.

Impărtășire importantă. Chiar și o gustare moderată de mîncări greu de mistuit aduce adeseori suferințe de stomac, care la început apare cu dureri de stomac, rigăeli, vîrsături etc. Contra acestor aparițiuni de bôle cel mai bun mijloc cu efect este Dr. Rosas Lebensbalsam din farmacia d-lui B. Fragner, Prag 205—III. Se pôte căpăta în toate farmaciile. Să se ferescă de imitații.

Căalendarul săptămânei. DECEMBRE. are 31 zile. ANDREA.

Table with 3 columns: Zilele, Călend. Iul. v., Călend. Gregor. Rows include Dum 20 Mart Ignățiu, Lună 21 S. m. Iuliana, Marți 22 S. m. Anastasia, Mer 23 S. 10 m. de Crit, Joi 24 C. m. Eugenia, Viner 25 † Nasc. D. (Crec), Săm. 26 † Sob. Prec. Mar.

Cursul locurilor private din 28 Decemvre 1898.

Table with 3 columns: Locul, cump., vînd. Rows include Basilica, Credit, Clary 40 fl. m. c., Navig. pe Dunăre, Innsbruck, Krakau, Laibach, Buda, Palfy, Crucea roșie austr., Rudolf, Salm, Salzburg, St. Genois, Stanislau, Tricetine 4 1/2 % 100 m. c., Waldstein, Banca h. unğ. 4 %

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 30 Decemvre 1898.

Table with 3 columns: Măsura și greutatea, Calitatea, Valuta austr. (fl. și cr.). Rows include 1 H. L. Grâu cel mai frumos, Grâu mijlociu, Grâu mai slab, Grâu mestecat, Săcară frumôsă, Săcară mijlocie, Orz frumos, Orz mijlociu, Ovês frumos, Ovês mijlociu, Cucuruz, Mălaiu, Mazăre, Linte, Fasole, Sămēntă de in, Sămēntă de cânepă, Cartof, Mazăriche, 1 kilă Carne de vită, Carne de porc, Carne de berbec, 100 kil. S'eu de vită prospăt, S'eu de vită topit

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 29 Decemvre n. 1898

Table with 4 columns: Săminte, Calitatea per Heet., Prețul pe 100 chilgr. (dela și până). Rows include Grâu Bănățenesc, Grâu dela Tisa, Grâu de Pesta, Grâu de Alba-regala, Grâu de Bácska, Grâu unğ. de nord, Grâu românesc

Table with 4 columns: Săminte vechi ori nouă, soiul, Calitatea per Heet., Prețul pe 100 chilgr. (dela și până). Rows include Săcară, Orz, Orz de vinar, Orz de bere, Ovês, Cucuruz, Cucuruz, Cucuruz Hirșcă

Table with 4 columns: Producte div., Soiul, Cursul (dela și până), Prețul pe 100 kilograme. Rows include Sem. de trif., Oule de rap., Oule de in, Uns. de porc, Slănină, S'eu, Prune, Lictar, Nuc, Gogoși, Miere, Ceară, Spirit, Drojdițe de spirit

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Decemvre 1898.

Table with 2 columns: Instrumente financiare, Valori. Rows include Renta unğ. de aur 4 %, Renta de corône unğ. 4 %, Impr. căil. fer. unğ. în aur 4 1/2 %, Impr. căil. fer. unğ. în argint 4 1/2 %, Oblig. căil. fer. un ost. I. emis, Bonuri rurale unğare 4 %, Bonuri rurale croate-slavone, Impr. unğ. cu premii, Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin, Renta de argint austr., Renta de hârtie austr., Renta de aur austr., Losuri din 1860, Acții de-ale Băncei austro-ungară, Acții de-ale Băncei unğ. de credit, Acții de-ale Băncei austr. de credit, Napoleondor, Mărci imperiale germane, London vista, Paris vista, Rente de corône austr. 4 %, Note italiene

Cursul pieței Brașov.

Din 31 Decemvre 1898.

Table with 3 columns: Instrumente financiare, Cump., Vînd., Valori. Rows include Banonota rom. Cump., Argint român. Cump., Napoleondor. Cump., Galbeni Cump., Ruble Rusesci Cump., Mărci germane Cump., Lire turcesci Cump., Scris. fonc. Albina 5 %

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Anunț

În comuna Cristian (lângă Brașov), la poziție acomodată pentru ori ce felii de întreprindere (Strada principală Nr. 24), s'è află de vîndare din mână liberă: o casă frumoasă și solidă (parter înalt), zidită după sistemul nou, nu de mult, constătătoare din mai multe camere spațioșe; și bine întocmite, cu pivniță mare, curte spațioasă cu 2 grădinițe de flori, ori legume, 2 grajduri și cu o șură spațioasă; ăr în d'êrătul acesteia cu grădină de pomi de preste 400 de stângini, bine cultivată tot cu pomi tineri (dela 15—20 de ani) și soiuri alese.

Doritori au a-se adresa proprietarului Stefan Popoviei în Brașov (piața Prundului Nr. 13.)

1—3.

și mulțime de alți omeni. În mai multe locuri s'au făcut focuri și ne-am dat împrejur. De aici, decă mergi la marginea stâncii, se vede orașul întreg și ce se petrece în el. Pe la 9 ore s'era s'au auzit trîmbițarea, a sosit de cătră Gioagiul un despărțiment de husari. Ne-am apropiat de prețipiș, de unde se vedea pe toate stradele luminări și lampe. Comandantul despărțimentului, Zejk Laslo, cunoscut din esecutiă din Chirileu în Sept. 1843, se încuartirěză, și n'optea r'eman în Săcărîmb. Patrola de n'optea a făcut o bravură, impușcând un biet asin, pentru-că nu i-a răspuns, când a strigat „ki vagy“.

Pe la 8 ore dimineața, s'a pus armata în mișcare, spre a străbate prin Balșa cătră Zlatna. La Balșa însă era lagărul lui Georgie Demian, și un popă românesc din Turdaș; aici nu i-s'a dat loc trecerii, căci Românii de pe o stâncă, până a nu ajunge în sat, au dat salve, apoi sosind la valea Gioagiului, din turnul bisericeii, l'au primit cu alte salve și încă așa de bine, cât căpit. Zejk a fost binișor plesurit și a fost silit a-se sui într'un car, și luându-i-se, prin Românii de pe stâncă de lângă drum, un alt car cu pită și o vacă belită, care o avea pentru menaje. Abia scăpând cu rușine,

Zeyk s'a întors s'era ărăși în Săcărîmb, ăr dimineața s'a dus cătră Deva.

Noi eram tot în munte. După-ce s'au dus Ungurii, mai cătră apunerea s'orelui, a venit d-l controlor Lazar cu Georgie Tăbăcar din Orăștie, care și el era fugit, ca și noi, din partea nordică a orașului; pe un prețipiș, abia accesibil, s'a urcat unde eram noi, și am scoborit ou toții în oraș în partea bisericeii și la un băias, Turca Avram, ne-a tocmit cost și cuartir d-l controlor cu 5 fl. pe lună. Am mers la d'omna controlorului, i-am mulțamit pentru buna primire și ne-am mutat la noul cuartir. Ni-a sfătuit Lazar să ședem acasă, să nu ne depărțăm, ca să nu ni-se întemple ceva neplăceri, ăr hofmanului s'eu Diomid, învecinat cu noi, i-a comis: că întemplându-se să mai vină Ungurii, să ne introducă în baia de sub inspecțiunea lui, să ne provadă cu cele de lipsă, și după depărțarea Ungurilor să ne rechieme.

În ziua următoare bergfelwalterul Iosif Franzenu ne-a chiamat la sine pe mine, pe popa din Ernut și pe Georgie Tăbăcar și trei băieși. Toți șese însă călări ne-a trimis la Balșa, ca deputați, să desvinovătim Săcărîmbul: cumcă ei ne-avend armată, nu

sunt în stare a-i opri pe Unguri să nu vină, ei însă nu se lapadă de cauza comună.

Am mers cu scris'orea dela Frazenu, am fost bine primiți și tractați la oasa preot'escă. Era numai preot'esa veduvă, d'êr avea 4 feciori — harnici și energioși. — O lucrare febrilă am găsit aici: făceau fișaguri, turnau glonțe, cât și-se p'era, că ești într'un arsenal de arme. Luându-se spre scire desvinovățirea și luându-ne și noi r'emas bun, am reîntors la d-l Franzenu, căruia i-a părut bine și ni a mulțamit pentru serviciile prestate.

Eu, ca străin, am primit sfatul d-lui controlor și nu m'am depărțat dela cuartir, decăt până la vecina berăria, de beam câte 1/2 cupă de bere bună; era ieftină, 6 cr. o cupă. Mai prin grădina ou prunii, cari acum înfloriseră, mergeam la un loc numit colțisor, aprôpe de casa noastră, de unde vedeam cetatea Deva, pe care o asediază Ungurii dela Pasi începând până în Sămbăta Rusaliilor, când s'a predat comandantul Codritz, lipsindu-i apa și bolnăvindu-se mai mulți din soldați. Cetatea Deva era dintr'un pătrat cuadrat, zid gros, pe virful unei stânci încunjurate de pădure, neaccesibilă. Casele aveau jumătate coperiș, în mijlocul cetății fântână scobită în stâncă, în

care pe scouri de pe coperișele caselor apa de plôie adunându-se, era folosită. Din Paști până în Rosalii mai în totă ziua a plouat. După Rosalii însă încetând ploile, cetatea s'a predat. Garnisona era de 150 feciori, cari predându-se, au dobândit eșire liberă. Așa ni-s'a povestit.

Preotul din Ernut n'a primit sfatul controlorului și se ducea când cu gazda la munte după lemne, când la protopopul Niulași. Așa odată, fiind dus cu gazda la pădure, au venit Ungurii de cătră Deva, el încunoscintat fiind, nu s'a reîntors acasă. Noi am suit două slăni în podul poieișii, le-am ascuns sub fîn, unde m'am retras și eu într'un unghiu în fundul podului, până sus plin cu fîn. După depărțarea Ungurilor a venit d-l controlor să vadă nu ni-s'a întemplat ceva; frate-s'eu nu revenise încă. „Unde e Jozsi?“ m'è întrebă. „S'a dus ăr cu gazda la pădure și încă nu s'a reîntors, auzend, că sunt Unguri aici.“ — „Așa, așa, că decă l'or întelni nisce blăstemați, l'or omori vedându-l îmbrăcat în vestiminte vîneta.“ De cătră s'era a sosit și popa din Ernut, și numai decăt s'a reîntors și controlorul, care l'a și ocărit pentru neascultare.

(Va urma).

La tóte

6

Trageri a Losurilor-Jurnaliste
costă un los numai
I Corónă.

Câștigul principal în va-
lóre de

100.000

coróne.

5 à 20.000 cor. etc. etc.

Prima tragere

Mercuri.

Losuri recomandă:

Iacob Adler și Fratele.

Vin și pelin.

In mânia tuturor adversităților, perderilor și persecuțiilor, am onóre a face cunoscut, cumcă: mai dispun de câteva butóie de vin, din anii 1892, 1895, 1896, 97 și 98, și **vënd în Brașov cu 32—70 cr.** litra, afară de linie cu 6 cr. mai ieftin, în mare și mic, cine nu crede să dea pre la Romuri Nr. 10 și se va convinge.

Asemenea dispun de o cantitate bunicică de **Oțet de vin** curat, 52 grade pe pat de struguri, de fragi și smeură à **45 cr. litru**, o adevărată medicină.

Axentie.

Nr. 6390—1898.

Vëndare de otrăvuri.

Referitor la vëndarea, respective procurarea otrăvurilor precum: **arsenic, strichnin, fosfor, etc.** pentru nimicirea animalelor stricaciose de casă și câmpuri, d. es. **cloțani, șoreci, hărciogii etc.**, dispune înaltul ministeriu de interne prin ordinațunea de sub Nr. 104455/VI-b. următoarele:

1. Vëndarea otrăvurilor pentru nimicirea animalelor domestice stricaciose, precum cloțani și șoreci, o pot îndeplini spițerii și droguistii, numai pe temeiul unei concesiuni estradate de autoritatea polițiană de prima instanță; de aci rezultă, că otrăvurile pentru amintitul scop nu au de a-se da din partea spițerilor numai simplu pe temeiul receptelor medicale séu veterinare, îndată-ce acestor recepte nu este accludată per-misiunea respectivei autorități.

2. Permisuniunea pentru procura-rea otrăvurilor se dá din partea au-torității polițiane de prima instanță, luându-se în considerațiune însé referințele medicale și scopul. Acestă autoritate se deobligă, că în referi-torul certificat să amintescă incre-derea în partida care 'și asigură acest certificat, mai departe calita-tea otrăvei cerute, și în fine canti-tatea ei în cifre și litere, după cum o recomandă expertii autorității sa-nitare. Certificatul are să se provadă tot-déuna cu sigilul competentei au-torități.

3. Acelor persóne, cari se ocupă cu vëndarea articolelor de alimen-

tațiune, precum morari, brutari, vên-dători de făină, măcelari etc., le este interdis extradarea certificatelor pen-tru otrăvuri.

4. Aceste certificate se păstréză din partea vëndătorilor otrăvurilor și au de a-se întrebuintă ca aclude la catastivele lor de afaceri — §. 7 a instrucțiunii de sub Nr. 111005/94.

5. Chiar și acele persóne, cari e profesione se ocupă cu nimicirea cloțanilor și șorecilor sunt îndreptă-țite de a-și procura otravă numai din cas în, cas pe temeiul certifica-tului autorității. Cu ocasiunea eso-perării certificatului au de a declara, cu referință la punctul 3, că unde, cum și când voesc să folosescă otrava.

6. Otrăvurile pentru nimicirea șorecilor de câmp, cloțanilor de apă,

hărciogilor și altor animale stricació-se economiei de câmp, sunt de a se procura tot sub condițiunile sus amintite, de-óre-ce dispozițiunile ordina-țiunii de sub Nr. 23542/1895 se referă numai asupra obligăminturilor referitoare la scopurile pentru vëndat și acele forestierale.

7. Nemênținerea dispozițiunilor acestei ordinațiuni invólvă în sine o transgresiune, și întru cât acesta nu cade în dispozițiunile §-lui 108 al art. de legd XL din 1879, séu în dispozițiunile altor pedepse mai grele, se pedepsece pe temeiul acestei or-dinațiuni cu **arest până la 15 zile** séu cu o **pedepsă până la 100 fl.**

Brașov, 4 Decemvre 1898.

451,3-3,

Căpit^l natul orașenesc.

Cel mai probat **mijloc casnic**, care se reguleze mistuirea, se producă sânge curat, se curețe sucurile rele, condiție prin-cipală pentru menținerea sănătății precum se vindece și durerile de stomac spre exem-piu: în casurile de lipsă de apetit, rigăeli, congestiun, vârsături dureri de fole și sto-mac, cărcel, îngreunarea stomacului cu mân-care, flegmă, haemoroide, suferințe femeiesci, bóie de intestine este:

Pentru vindecarea Inflamațiilor, răni-lor și umflăturilor, se întrebuinteză ca **mij-loc cu succes sigur** la inflamații stagnația laptelui și întărirea țigilor cu ocasiunea înțér-cării copilului, la abscese, pustule cu puroi, carbuncule, copturi la unghii, la panariții, ulceratiuni la degete, la întărituri, umflături, tumórea glandulelor lin fatice, lipume etc.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam Prager Haussalbe

din farmacia lui **B. FRAGNER** în Prag 203-III.

Acest balsam animéză activitatea mistuirei, produce sânge curat și sănátos și a devenit un medicament sigur de casă popular.

Vindecarea urméză în timpul cel mai scurt, fără dureri.

Sticla mare 1 fl. — Sticla mică 50 cr.
Cu poșta 20 cr. mai mult.

În cutióre à 25 cr. și 35 cr.
Cu poșta 6 cr. mai mult.

AVIS! Fie-care cumpérator se céră numai preparate origi-nale din farmacia B. FRAGNER în Prag și se fie atent, ca embalagiul dela balsamul Dr. Rosa's se fie provédut cu marca alăturată rotundă. Er' embalagiul dela Prager Haussalbe cu marca alăturată treiunghiulară

Orí și cine ar face cunoscut o falsificare, capétă remunerație!
Mii de scrisori de recunoscnță sunt depuse spre vedere.

Deposit în farmaciile D-lor: **Victor Roth, E. Kugler, Ferd. Jekelius** în Brașov. Pe urmă la **J. Török, A. Egger, Thalmayer & Seitz** și **Kochmeister's Nachfolger** în Budapesta.

Deposit principal al producătorului **B. Fragner, Apotheke „zum schwarzen Adler“** în Prag, Eck der Spornergasse 203.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provédut cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **orí-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciuri

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

BILANȚURÎ

STATUTE.

FOI PERIODICE.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în tolá mărimea.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

ANUNȚURÎ.

PREȚURÎ-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, eta-giul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Co-mandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Firmă fundată în anul 1833.

Adolf Resch

Giuvaergiu

Brașov, Strada Porții Nr. 7.

Asortiment bogat

de giuvaericale, obiecte de aur și argint, ciasonice de buzunar elvețiane, asortiment fórte frumos.

Deposit de argintărie fină Cristofi, argintărie Alyana 1-a calitate din fabrica Brendorf, precum și argintărie China calitate mai ieftină.

Cumperătură de obiecte vechi: de aur și argint, petri scumpe, margăritar, monede vechi și tot-felul de antichități. Suflat cu aur solid, cu argint, legal cu niket, aramă pe cale electrică.

Tóte reparaturile ce cad în bransa de sus, se esecută ieftin și prompt.

— Gravuri în petró și metal. —

Specialitate: Confecționare de obiecte bisericesci și ar une: Candele, cădelnițe, cruci, potire e c. etc.

— Brașov, Strada Porții Nr. 7. —